

Uppgift

å samtliga landtbrefbäringslinier, ordnade distriktsvis efter de postkontor, under hvilka landtbrefbärarna å de särskilda linierna från och med ingången af år 1900 lyda.

Strengnäs: Strengnäs—Aspö.

Säfsjö: Lannaskede brunn—Björkö, Stockaryd—Allgunnaryd, Stockaryd—Hjelmseryd, Stockaryd—Långö, Säfsjö—Bringetofta, Säfsjö—Skepperstad, Vrigstad—Björkaryd, Vrigstad—Nydala, Årset—Vestra Solberga.

Söderköping: Börrum—Tegeltorp, Gusum—Ållebråta, Ringarum—Mixdala.

Södertelje.

Torshälla.

Trosa.

Vadstena: Vadstena—Hof.

Valdemarsvik: Solfvesta—Fåfalla, Valdemarsvik—Vestertryserum—Falerum.

Vernamo: Bredaryd—Jälluntofta, Burseryd—Sandvik, Forsheda—Dannäs, Gällaryd—Nederled, Refteled—Hakarp, Refteled—Hylte—Refteled, Smålandsstenar—Burseryd, Smålandsstenar—Kappeled, Östbo Bohr—Gällaryd.

Vestervik: Fårhult—Gladhammar, Verkeback—Vestrum.

Det var långt ifrån alla postområden som hade lantbrevbäringslinjer att administrera. Sävsjö postkontor hade åtskilliga vid sekelskiftet 1900, som framgår av detta utdrag.

Erik Lindgren

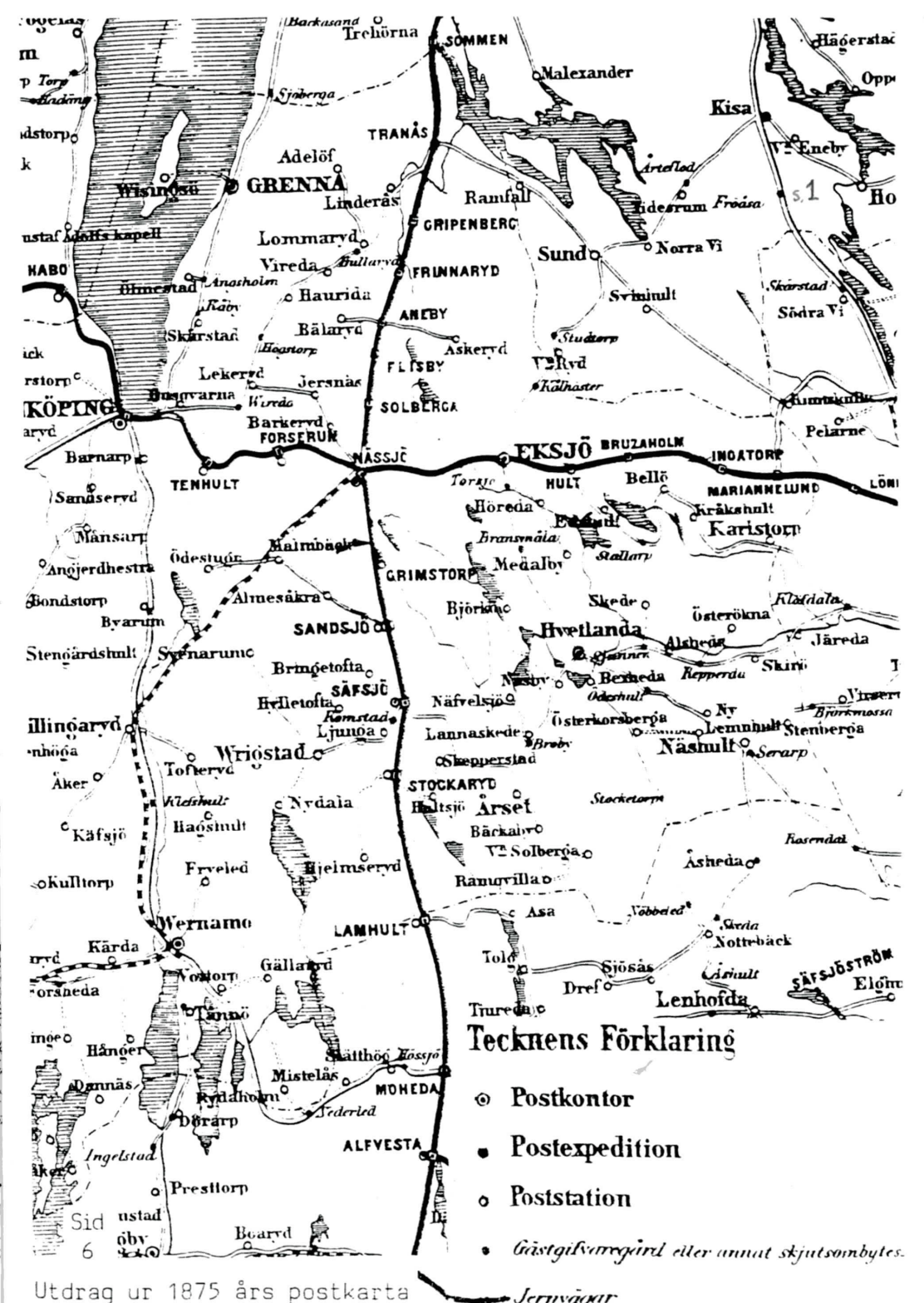
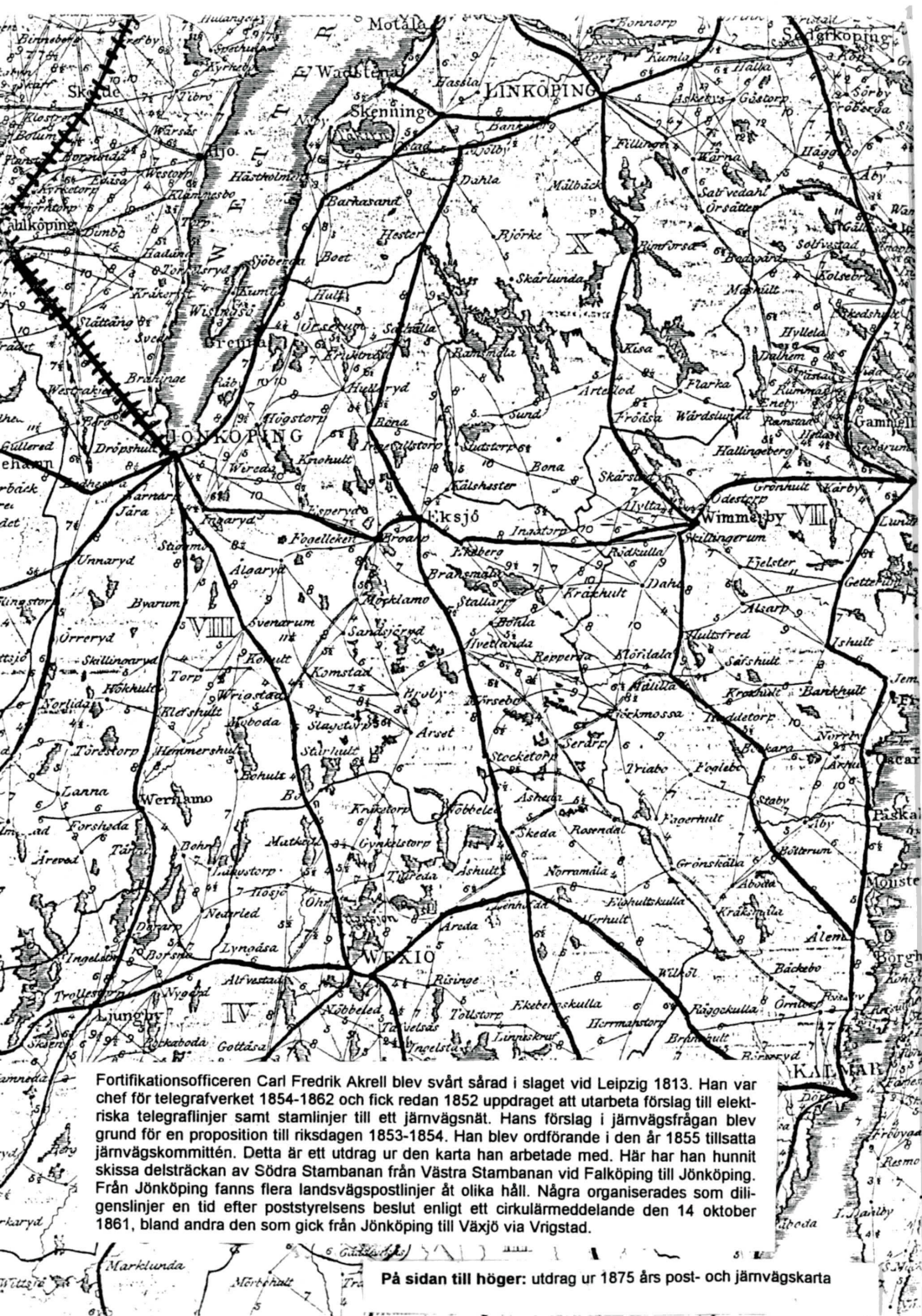
30 år av postens utveckling på 1800-talet i området kring Vrigstad och Sävsjö

Innehåll

	sid
Förord	1
Vrigstads postkontor	5
Årset, poststation "av nytt slag"	8
Tidtabeller i förändring	12
Järnvägen påverkar postnätet	14
Sävsjö tar över Vrigstads roll	18
Kronobrevbäringen	20
Många nya poststationer	22
Lantbrevbäring tar över	23
Postföringstidtabeller 1874	31

Copyright Erik Lindgren

Posthistorisk skrift 401

Fortifikationsofficeren Carl Fredrik Akrell blev svårt sårad i slaget vid Leipzig 1813. Han var chef för telegrafverket 1854-1862 och fick redan 1852 uppdraget att utarbeta förslag till elektriska telegraflinjer samt stamlinjer till ett järnvägsnät. Hans förslag i järnvägsfrågan blev grund för en proposition till riksdagen 1853-1854. Han blev ordförande i den år 1855 tillsatta järnvägskommittén. Detta är ett utdrag ur den karta han arbetade med. Här har han hunnit skissa delsträckan av Södra Stambanan från Västra Stambanan vid Falköping till Jönköping. Från Jönköping fanns flera landsvägspostlinjer åt olika håll. Några organiserades som dii-genslinjer en tid efter poststyrelsens beslut enligt ett cirkulärmeddelande den 14 oktober 1861, bland andra den som gick från Jönköping till Växjö via Vrigstad.

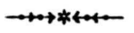
På sidan till höger: utdrag ur 1875 års post- och järnvägskarta

- Tecknens Förklaring**
- ⊙ Postkontor
 - Postexpedition
 - Poststation
 - Gästgärdsgård eller annat skjutsombytes.

Utdrag ur 1875 års postkarta

Sernavägar

KONGL. GENERALPOSTSTYRELSENS
1871. CIRKULÄR. N^R XXVIII.

88.

Kungörelse.

angående inrättande af postexpedition i Säfsjö m. m.

Med innevarande års utgång kommer poststationen i *Säfsjö* att förändras till postexpedition.

Vid samma tid komma postkontoret i *Wrigstad* och postexpeditionen i *Charlottenberg* att indragas och ersättas af poststationer på dessa ställen. Stockholm den 9 november 1871.

Kongl. Generalpoststyrelsen.

Vinterturerna, enligt gällande tidtabell, taga sin början å linien *Göteborg—Helsingborg* den 17 december (173).

Post såsom ilgods sändes tillsvidare med jernbantåget n:r 73 (*Örebro—Halsberg*).

Poststationer. Sådane postanstalter öppnas den 1 nästinstundande januari i *Charlottenberg*, *Sollebrunn* och *Wrigstad*, af hvilka *Charlottenberg* skall lyda under postkupéexpeditionen n:r 7, *Sollebrunn* " " " postexpeditionen i *Herrljunga* samt direkt utvexla post äfven med postanstalterna i *Wenersborg*, *Uddevalla*, *Vara* och *Trollhättan*, *Wrigstad* " " " postexpeditionen i *Säfsjö*.

Poststationen i *Årset* kommer att från den 1 januari utvexla post endast med *Hvetlanda* och *Säfsjö*.

Utgifvet den 15 december 1871.

Förord

I min strävan att försöka berätta något om postens utveckling på svenska landsbygdsorter försökte jag för 20 år sedan att gå fram häradsvis med början på de småländska häradena. På grund av läsares önskan att få uppgifter om enstaka orter eller om orter utmed järnvägar gick jag efter några år från mitt ursprungliga indelningssätt. Med olika variationer har jag tillverkat häften av detta slag för att på ett enkelt sätt berätta något om posten i smärre geografiska områden.

Det finns flera skäl till detta. Det ursprungliga och ännu det huvudsakliga har ekonomisk bakgrund. För att kunna sälja böcker till ett överkomligt styckpris lät jag i början trycka en upplaga på ettusen exemplar, men det visade sig att efterfrågan var för ringa för att resultera i försäljning ens av en liten del av upplagorna. Det bundna kapitalet ökade med varje ny bok och bokberget växte i min bostad samtidigt som ekonomin började få en rejäl knäck.

Att få kulturbidrag visade sig omöjligt efter utgivningen av de första böckerna. En ansvarig inom Uppvidinge kommun talade till och med om för mig att avslaget på min ansökan om bidrag till tryckningen av boken "Kommunikation i glesbygd" bottnade i att jag hade satt för lågt styckpris för boken. Jag tvivlar på att detta var huvudskälet. Det var kanske rent av ett svepskäl.

På väg att ge upp försöken att delge intresserade läsare resultatet av mina forskningar i form av tryckta böcker kom jag på en möjlighet att fortsätta med detta utan så stora initialkostnader. Lösningen var att begränsa varje ny skrift till ett så litet sidantal att jag kunde tillverka den själv med hjälp av en enkel kopiator.

Jag skriver och monterar sålunda en förlaga. Denna används för kopiering av det antal exemplar som efterfrågas. Antalet har i allmänhet varierat mellan 4 och 20. Ett fåtal gånger har det rört sig om flera. Men skillnaden mellan initialkostnaden för ett sådant häfte och en tryckt bok är jättestor.

Med bortfallet av den kostnaden har jag kunnat fortsätta med produktion av häften allt efter som jag fått önskemål från någon om att beröra ett visst område.

Avsaknaden sedan några år av det arkiv som innehåller över-skottsmaterialet av mitt arbete med minnesboken till Postens 350-årsjubileum är inte längre så kännbar, sedan jag har möjlighet att låna erforderliga handlingar från det arkivet. Det förvaras numera av Postmuseum.

Denna skrift berör ändå ett kort skede av postens utveckling på 1800-talet. Mera detaljer om de berörda postanstalterna finns att hämta i boken "Posten i Njudung" (posthistorisk bok nr 12) och häftet "Posten vid järnvägen Värnamo-Nässjö" (posthistorisk skrift 365). Inom närområdet har även följande skrifter visst intresse:

218. *Något om posten i Nässjötrakten*

373. *Om posten vid järnvägen Sävsjö - Mållilla station*

374. *Om posten vid järnvägen Jönköping-Vaggeryd*

385. *Postmästaröden i anslutning till Södra Stambanans tillkomst.*

De sista sidorna av detta häfte innehåller en förteckning över all posthistorisk litteratur, för vars innehåll jag har ansvaret.

Enligt sedan länge tillämpat system har jag i citat moderniserat stavningen men inte gjort några ingrepp i texten. Även orternas namn återges i modern stavning.

Erik Lindgren

Blåbärsvägen 4, 352 45 VÄXJÖ

Vrigstads postkontor

Kanslikollegium erinrade i ett brev till regeringen den 14 januari 1725 om att några företrädare för ridderskapet och adeln vid föregående riksdag hade framhållit, att vissa trakter i Älvsborgs och Jönköpings län hade fem, sex eller till och med åtta mil till närmaste postkontor. Mellan Jönköping och Halmstad, d v s utmed huvudvägen längs den s k Nissastigen fanns det sålunda inte något postkontor. Man hemställde därför om att få ett postkontor i ryttmästaren Gustaf Otto Billbergs säteri Qvarsebo.

Denna framställning bifölls (kungligt brev den 5 februari 1725). Billbergs bokhållare Olof Borell blev postmästare, när postkontoret öppnades där, sedan denne fått fullmakt som sådan den 30 april 1725. Om detta postkontors förflyttning till närbelägna Nissafors och senare till Gislaved har jag berättat relativt utförligt i böckerna "På post i Mo härad" och "Kommunikation i Västbo".

En blick på postkartan avslöjar att ett motsvarande skäl knappast fanns för invånarna i Vrigstad att begära ett postkontor år 1846. Avstånden till de då närmast befintliga postkontoren, Jönköping, Eksjö, Vetlanda och Växjö var ju inte så besvärande, åtminstone inte avståndet till det närmaste, det i Vetlanda. Detta hade funnits där sedan 1809, då ditflyttat efter fyra inledande år i Ädelfors närbelägna guldverk.

Det blev avslag på vrigstadbarnas framställning 1846. Men de gjorde ett nytt försök två år senare, den gången med särskild taktik. Femton personer förband sig att utan avgift för postverket under tio års tid hålla två bostadsrum med kök för en postmästare.

Det inte helt ovanliga erbjudandet vid sådana försök att få bättre postordning bidrog till att regeringen beslöt inrätta ett postkontor i Vrigstad från oktober månads ingång 1848. Beslutet finner vi i ett kungligt brev, daterat den 22 augusti 1848. Det var emellertid ett postkontor, vars omsättning bedömdes så liten det att enligt formuleringen i budgetstaten kallades postexpedition. En lönereglering hade genomförts med indelning av postkontoren i klasser, varvid de lägsta benämndes postexpeditioner och deras föreståndare postexpeditörer, medan de övriga kallades postkontor med chefstiteln postmästare.

Detta ändrades senare och från 1882 års ingång blev termen postkontor respektive postmästare för varje förvaltningspostkontor, ehuru de sinsemellan delades upp på klasser, beroende bland annat på omsättningens storlek och omfattningen av det underlydande postområdet.

Den formella beteckningen för Vrigstad var från starten postexpedition, men tillväxten medförde att postexpeditionen kunde höjas till *p o s t k o n t o r* år 1857. Som framgår längre fram bidrog andra omständigheter till att postkontoret drogs in med 1871 års utgång. Man kan också sägas att det flyttades till Sävsjö i samband med att dess chef, Johan Bergdahl, fick förflyttning till ett annat postkontor.

Stämpelsamlade hembygdsfilatelisterna har säkert noterat att postkontoret stavades Wrigstad vid tillkomsten. I allmänhet kan man säga att stavningssättet var vacklande under äldre tider, medan vissa bokstäver användes konsekvent. I detta fall kommer Vrigstad in i bilden. Namn som började med bokstaven V, stavades med W till och med år 1881. Stavningssättet reformerades generellt genom 1906 års stavningsreform, något som dock inte tillämpades för postanstalternas namn förrän 1927 enligt en kungörelse då om stavning av ortnamn i officiella handlingar.

I detta sammanhang känner jag också för att nämna den ändring av poststationernas namn, som började ganska tidigt, i synnerhet efter kronobrevbäringsreformen 1874, för att undvika felsortering av post till poststationer med snarlika namn. En mera omfattande ändring av andra skäl genomfördes i anslutning till tågtidtabellskiftet i maj 1939. Om detta berättar jag i posthistorisk skrift nr 19 med namnet "Ortnamnsrevisionen 1939".

Till postmästare i Vrigstad från starten den 1 oktober 1847 utnämndes Johan Bergdahl. Han tycks ha strävat efter att flytta tillbaka till den del av landet där han tidigare varit verksam och sökte befattningen som postmästare i Åtorp i Örebro län. Där fanns ett postkontor sedan 1836 och när dess andre chef, Georg Wilhelm Söderström (1837-1856), blev befordrad till postkontoret i Hudiksvall 1856, tog Johan Bergdahl tillfället i akt att söka den ledigförklarade befattningen i Åtorp. Han blev till och med utnämnd till denna den 15 september 1856 men återtog genast sin ansökan. Orsaken var ju att hans egen postexpedition höjdes till postkontor 1857, som jag nämnt i andra stycket ovan på denna sida. I Åtorp var det tvärtom. Där degraderades postkontoret till postexpedition 1857 på grund av den väsentligt minskade omsättningen efter tillkomsten av postkontoret i Karlskoga den 1 oktober 1855. Postexpeditionen i Åtorp byttes till och med ut till en poststation den 1 januari 1868.

I boken "Posten i Njudung" nämner jag bl a postmästare Bergdahls dotter Ida. Hon blev gift med postmästare Janne Lagerström. Denne hörde till den lilla skara postchefer som fick följa med de flyttande postkontoren under tillkomsten av järnvägens stambanenät. Han var sålunda postmästare i Lammhult under fyra månader 1864 och två månader i Sandsjö samma år innan han fick flytta postkontoret därifrån till Nässjö den 1 december 1864.

Det var också den framväxande södra stambanan som medförde att postkontoret i Vrigstad så småningom upphörde. Innan det gick så långt, hade postmästare Bergdahl i Vrigstad emellertid varit med om åtskilliga reformer. En av dem var det nya portosystemet med frimärkenas införande 1855. Systemet medförde att postförvaltarnas sportler minskade. I många fall försvann deras inkomster av lösväskhantering med posträkningar. I viss mån blev de kompenserade. På poststyrelsens förslag beslöt regeringen den 16 januari 1857, att ett 50-tal postmästare skulle kompenseras genom gratifikationer på sammanlagt 4.141 riksdaler banko. Av denna pott tilldelades postmästaren i Vrigstad 116:32 rdr. Detta torde inte ha påverkat Bergdahl i sin strävan att flytta norrut. Hans tid som postskrivare och postexpeditör 1833-1848 i födelsestaden Örebro torde ha varit det största skälet för hemlängtan. Men höjningen av postexpeditionen i Vrigstad till postkontor och den samtidiga sänkningen av Åtorps postkontor till postexpedition passade inte bra in i bilden för en flyttning. Denna kom litet senare, nämligen i samband med att postkontoret i Vrigstad "flyttades" till Sävsjö. I kungabrevet om denna flyttning framhölls för övrigt, att den underlättades genom att postmästaren i Vrigstad hade fått transport till Varberg.

Innan det gick så långt hade Bergdahl fått uppleva en annan stor reform, nämligen tillkomsten av poststationer. Den som öppnades i hans närområde, kom visserligen att lyda under postmästaren i Vetlanda, men den fick direkt postutväxling inte bara med Vetlanda utan också med Vrigstad. Det var poststationen i Årset.

Ärset, poststation "av nytt slag"

Begreppet poststation användes från 1830-talets början ibland för de s k postuppsyningsmansplatserna. Sådana inrättades huvudsakligen i Norrland. De avvecklades efter hand i samband med tillkomsten av poststationer i egentlig bemärkelse. I posthistorisk skrift 215 ger jag information om postuppsyningsmansplatserna, vilka med något udda undantag inte kan dokumenteras med datumstämpelavtryck.

Regeringen gav ett bemyndigande till poststyrelsen den 9 mars 1860, formulerat på så sätt att "*å lämplige ställen inrättas ett nytt slag av poststationer, vilka äro ämnade att, såsom speditions-kontor, för mera avlägsna orter underlätta förbindelsen med närmaste postkontor eller postexpedition*".

Det kungliga brevet föranledde poststyrelsen att förhöra sig hos länsstyrelserna om behovet av sådana poststationer. Länsstyrelsernas allmänna kungörelser lämnade vägen öppen för framställningar om poststationer, framställningar som naturligtvis prövades noga före beslut.

Det kan vara av visst intresse att notera hur generaldirektör Wilhelm Roos angav en orsak till beslutet om poststationer på landsbygden. I sin historiska återblick i verkets första verksamhetsberättelse omtalade han, att brevlådor hade uppsatts vid allmänna postvägar med början 1855 under vissa förutsättningar. Ett villkor var att en kommun eller flera korrespondenter på en ort förenade sig om att genom en lämplig person svara för tömning på behöriga tider av brevlådan. Detta reglerades genom ett kungligt brev den 9 mars 1855 och av postmedel betalades 15 kr om året för bestyret med brevlådan. Men så skriver Roos följande:

"Då emellertid denna utväg till postutväxlingens underlättande endast i ringa mån av allmänheten anlåtats, beslöts år 1860 inrättandet av ett nytt slag poststationer, vilka skulle utgöra en art filialkontor till närmast liggande postkontor eller postexpeditioner".

Efter den tveksamma starten under 1861 och introduktionen av förenade post- och järnvägsstationer 1863 blev det så småningom ganska vanligt med framställningar om nya poststationer. I detta sammanhang är det inte så känt att en orsak till poststationernas tillkomst var det dåliga utnyttjandet av brevlådorna.

De första poststationerna av "det nya slaget" inrättades i februari 1861. I nedanstående sammanställning ur poststyrelsens cirkulär i februari 1862 redovisas alla dittills inrättade poststationer. Antalet steg brant när kronobrevbäringen upphörde år 1874, varom mera längre fram.

(Med kursiv utmärkta äro de postkontor eller postexpeditioner, hvarunder poststationerna lyda.)

Poststationernas namn.	Län, hvare de äro belägna.	Postkontor eller postexpeditioner, med hvilka de direkt utväxla postörsändelser.
Anderslöf	Malmöhus.	Ystad, Malmö och Trelleborg.
Arvidsjaur	Norrbottnens.	Piteå.
Backe	Wester-Norrlands.	Sollefteå.
Bie	Södermanlands.	As och Nyköping.
Björholm	Westerbottens.	Nordmaling.
Bjästa	Wester-Norrlands.	Ornskölvsrik och Ullånger.
Borensberg	Östergötlands.	Linköping och Tjellmo.
Brothby	Stockholms.	Stockholm och Norrtelje.
Brösarp	Kristianstads.	Kristianstad, Ystad och Cimbrishamn.
Böda	Kalmar.	Borgholm.
Degerfors	Westerbottens.	Umeå och Lycksele.
Essunga	Skaraborgs.	Skara och Sollebrunn.
Färentuna	Stockholms.	Drottningholm.
Hallen	Jemtlands.	Ostersund.
Hede	Göteborgs&Bohus	Fjellbacka, Uldevalla och Strömstad.
Hoiva	Skaraborgs.	Mariestad, Ramundeboda, Töreboda och Kristinehamn.
Karesuando	Norrbottnens.	Öfver-Torneå.
Karleby	Westmanlands.	Enköping och Sala.
Karlstund	Skaraborgs.	Fussbacken, Askersund och Karlsborg.
Kolslätt	Elfsborgs.	Amål och Wenersborg.
Kramsta	Gefleborgs.	Ljusdal och Bollnäs.
Kungsör	Westmanlands.	Arboga och Torshälla.
Lerdal	Kopparbergs.	Gagnef och Mora.
Marklunda	Kristianstads.	Kristianstad, Wexjö och Hesselholm.
Mjölby	Östergötlands.	Linköping, Ödeshöj och Boxholm.
Molholm	Skaraborgs.	Töreboda och Sköfde.
Noret	Kopparbergs.	Gagnef och Mora.
Norsjö	Westerbottens.	Skellefteå.
Nya Lerdala	Skaraborgs.	Mariestad och Skara.
Nåshult	Jönköpings.	Uvetlanda, Kalmar, Mälilla och Wexjö.
Otteuby	Kalmar.	Stora Rör.
Pajala	Norrbottnens.	Öfver-Torneå.
Qvistbro	Örebro.	Örebro och Åtorp.
Sjöbo	Malmöhus.	Hörby och Ystad.
Sjögård	Hallands.	Halmstad och Gislaved.
Skillingaryd	Jönköpings.	Jönköping och Wernamo.
Skog	Wester-Norrlands.	Ullånger och Hernösand.
Sjernvik	Westmanlands.	Wik och Köping.
Säby	Jönköpings.	Eksjö och Boxholm.
Torp	Wester-Norrlands.	Sundsvall och Östersund.
Traberyd	Kronobergs.	Ljungby och Helsingborg.
Wedum	Skaraborgs.	Skara och Alingsås.
Wernudö	Stockholms.	Stockholm.
Wärgårda	Elfsborgs.	Alingsås och Falköping.
Åsele	Westerbottens.	Lycksele.
Öfver-Kalix	Norrbottnens.	Neder-Kalix.
Örkelljunga	Kristianstads.	Helsingborg och Ljungby.
Ösno	Stockholms.	Stockholm.

Poststationen i Årset kunde ha varit med i förteckningen på föregående sida, om de rådande olika uppfattningarna om rätta sträckningen för en ny postlinje inte hade fördröjt utredningen inför poststationens tillkomst.

När poststationen väl öppnades den 1 oktober 1863, skedde det samtidigt med att en s k dubbel postgång inrättades mellan Vrigstad och Målilla. Dubbel innebar att posten fördes två gånger i veckan.

In i det sista visste man inte om det var riktigast att förlägga poststationen till Årset eller till närheten av Fröderyds kyrka. Det blev det förstnämnda alternativet som bedömdes vara det bästa. Till föreståndare utsågs handlanden Christian Carlsson.

På vidstående sida återges i faksimile dels informationen i poststyrelsens cirkulär om tillkomsten av bl a poststationen i Årset och dels den tidtabell som tillämpades för den från den 1 oktober 1863 inrättade postföringen mellan Vrigstad och Målilla.

Poststationens svaga lönsamhet var orsak till att fråga fördes på tal om dess indragning redan efter sex år i samband med ändring av postlinjen mellan Vrigstad och Målilla. En framställning från Fröderyds socken om att få behålla den gjorde dock att den planerade ändringen inte vidtogs.

Christian Carlsson blev kvar i tjänst till hög ålder. Han var född år 1825 och när han avled 1907, fick hans änka Anna Helena överta ansvaret för poststationen. Hon var 21 år yngre än mannen men överlämnade poststationen i september 1911 till lantbrukaren Erik Gunnar August Lindgren. Han följdes i april 1919 av sågverksägaren och handlanden Karl Emil Johansson. Efter dennes död i juni 1946 tog Lillian Johansson över. Hon fick uppleva poststationens indragning med utgången av november 1965 och blev då lantbrevbärare på linjen Landsbro - Årset.

Nya poststationer. Postanstalter af detta slag öppnas den 1 oktober vid *Hästholmen* inom Westra Tollstads socken, Lysings härad och Östergötlands län; vid *Årset* i Fröderyds socken, Westra härad och Jönköpings län, samt vid *Tvings* by af Medelstads härad och Blekinge län.

Af dessa stationer skall

<i>Hästholmen</i>	lyda under postkontoret i Ödeshög	$\left. \begin{array}{l} \text{sam} \\ \text{t} \\ \text{der} \\ \text{jemte} \\ \text{ut} \\ \text{vexla} \\ \text{post} \\ \text{direkt} \\ \text{med} \end{array} \right\}$	Askersund, Motala, Wadstena, Grenna, Jönköping och Hjo;
<i>Årset</i>	» » » Hvetlanda		» postkont. i Vrigstad;
<i>Tving</i>	» » » Karlskrona	» »	» » Wexjö.

Den 1 oktober öppnas äfven poststationer vid de å Borås—Herrljunga-banan inom Elfsborgs län belägna jernvägsstationerna *Fristad*, *Borgstena* och *Ljung*.

Dessa sistnämnda poststationer skola lyda under Borås postkontor, hvar under från samma tid äfven kommer att lyda poststationen i Herrljunga.

Poststationerna *Fristad*, *Borgstena*, *Ljung* och *Herrljunga* skola direkt utvexla post ej blott med postkontoret i Borås, utan jemväl med postexpeditionen å W. S. B. n:r 2 samt med hvarandra inbördes.

Nya poster igångsättas den 1 oktober *emellan Hästholmen och Ödeshög* samt *emellan Vrigstad och Målilla*. Afgångs- och ankomsttiderna för desamma upptagas här nedan.

Nya och förändrade poster.

Nya posten							
Wrigstad—Målilla							
(från den 1 oktober).							
T. F.	—	10	f. m.	<i>Wrigstads</i> postkontor	M. Th.	2,15	— e. m.
T. F.	2,15	2,15	e. m.	<i>Årsets</i> poststation	M. Th.	10	10 f. m.
T. F.	5,15	5,45	e. m.	<i>Hvetlanda</i> postkontor	M. Th.	6,30	7 f. m.
T. F.	11,45	—	e. m.	<i>Målilla</i> postexpedition	M. Th.	—	12,30 f. m.
Ändrade posten							
Wexjö—Karlskrona							
(från den 1 oktober).							
M.	—	7	e. m.	<i>Wexjö</i> postkontor	F.	3,30	— f. m.
T.	9,15	9,30	f. m.	<i>Tvings</i> poststation	Th.	11,30	11,45 f. m.
T.	1	—	e. m.	<i>Karlskrona</i> postkontor	Th.	—	8 f. m.

Tidtabeller i förändring

Illustrationen av en tidtabell på föregående sida ger mig anledning att nämna något om konstruktion av posttidtabeller under olika tidsperioder. Tidtabellen för "nya posten" mellan Vrigstad och Målilla upptar inte mindre än nio spalter. Ortnamnen omges av fyra spalter till vänster och fyra till höger, naturligtvis för att redovisa postföringen i båda riktningar, såväl mot öster som mot väster.

En spalt går åt för att ange veckodagen för postföringen, två turer i veckan). Två spalter går åt på vardera sidan om ortspalten för att ange ankomsttiden till angiven ort och avgångstiden för posten från närmast föregående ort. Slutligen behövs en spalt på vardera sidan för att ange om tidpunkten avser förmiddag eller eftermiddag.

Den sistnämnda spalten kunde man komma ifrån, när man 1878 beslöt att byta ut dygnets uppdelning i förmiddag och eftermiddag mot en uppdelning i dag och natt. Då räknades dagen från och med kl 6 fm till och med kl 5.59 em och natten från och med kl 6 em till och med kl 5.59 fm. För att skilja dag- och natt-tider åt ramade man in natt-tiderna med svarta linjer.

Första gången man fick uppleva denna förändring på en posttidtabell var i nr 1 av 1879 års bihang till poststyrelsens cirkulär.

Den understa delen av den tidtabellen återges nederst på vidstående sida. Den har, geografiskt sett, inte med Vrigstad att göra men är unik, såtillvida att det är den enda i cirkulär återgivna tidtabell som jag har funnit med tilläggsuppgift om varför vissa tiduppgifter är omramade. Man får väl utgå från att ansvariga posttjänstemän med den korta informationen visste vad som gällde framdeles.

Så småningom kom man från även detta lilla problem, men det skulle dröja nära nog ett halvt sekel. Den 15 maj 1927 infördes 24-timmars-tid i Sverige, samma år som observatoriet i Greenwich i London började sända tidssignaler till alla världens radiostationer. Detta torde ha varit slutfasen i det stora internationella samarbete som inleddes efter en konferens i Washington år 1884 om att använda Greenwich som utgångspunkt för internationell tidräkning.

Problemet med dygnets timmar var väl inte så stort under 1800-talets början. Man rättade sig efter den lokala tiden. Men med järnvägarnas tillkomst måste man använda sig av tidskillnadstabeller för att vara säkra på vilken tid som gällde på olika stationer. En sådan tabell återges på nästa sida.

Tidskillnads-Tabell,

utvisande huru många minuter man bör tillägga den i tabellerna utsatta järnvägstiden, för att erhålla nedanskrifna lokaltider för bantågens ankomst och afgång.

minuter.	minuter.	minuter.	minuter.
Alfresta..... 10	Herrljunga..... 4	Malmö..... 4	Tenhult..... 10
Aliingsås..... 2	Hessleholm..... 7	Mullsjö..... 8	Töreboda..... 9
Elmhult..... 9	Hör..... 6	Norrköping..... 17	Uppsala..... 23
Falköping..... 6	Jönköping..... 9	Nässjö..... 11	Wingåker..... 16
Finnevidja..... 10	Katrineholm..... 17	Skövde..... 8	Wretatorp..... 12
Forserum..... 10	Kristinehamn..... 9	Sparreholm..... 19	Örebro..... 13
Gnesta..... 21	Lamhult..... 10	Stockholm..... 24	Örtofta..... 5
Göteborg..... 0	Laxå..... 11	Säfsjö..... 11	
Halsberg..... 13	Ludå..... 5	Södertelje..... 23	

Den ovan återgivna tidskillnadstabellen är anpassad till tågtidtabeller från 1862, då man hade börjat ange samtliga tågtider efter Göteborgs meridian. Under perioden 1860 - 1862 angavs i tidtabellerna tågtiderna på linjer från Stockholm efter Stockholms meridian. Tidskillnadstabellen kunde man slopa sedan det hade utfärdats föreskrifter den 10 december 1878 "i avseende på införandet av en för hela riket gemensam tidberäkning".

Den här åsyftade ändringen genomfördes under natten mellan den 31 december 1878 och den 1 januari 1879. Därmed fick vårt land en "gemensam borgerlig tid". Några exempel på tidtabeller i Sävjsjö-området efter 1874 års reform finns på sid 31 - 32.

1879. BIHANG TILL KONGL. GENERALPOSTSTYRELSENS CIRKULÄR.

B. POSTFÖRING.

NR 1.

				(Denna spalt läses nedifrån och uppåt.)			
	An-komst, kl.	Af-gång, kl.	Mil.		An-komst, kl.	Af-gång, kl.	
Kyrkhult—Jemshög.							
(Från den 16 januari 1879.)							
S. Th.	—	7,45	1,4	Kyrkhults poststation	S. Th.	7,0	—
S. Th.	9,45	—		Jemshögs poststation	S. Th.	—	5,0
Bromölla—Jemshög.							
(Gångpost.)							
(Från den 17 januari 1879.)							
T. F.	—	10,30	1,5	Bromölla poststation	O. L.	12,30	—
T. F.	2,15	3,0		Ivretöfta	O. L.	8,0	8,45
T. F.	5,0	—		Nässums poststation	O. L.	—	6,0
			2,3	Jemshögs poststation			

ÖBS.! Siffrorna inom ramar utmärka tiderna från och med kl. 6 e. m. till och med kl. 5,59 f. m.

Järnvägen påverkar postnätet

I föregående avsnitt har jag kort berört hur man anpassade tidsräkningen på ett lämpligt sätt i och med att tågtrafiken kom i gång. Det var tågen, som fick stor betydelse för postverkets utveckling.

Från den 16 februari 1863 tillämpades en överenskommelse mellan dåvarande SJ och postverket, som vid presentationen fick följande lydelse i utdrag:

"Med undantag endast för Södertelje övre station ävensom alla de orter, å vilka finnes postkontor eller postexpedition, bliva vid samtliga Statens järnvägsstationer även inrättade poststationer, vilka i allmänhet och där ej särskilt annorlunda förordnas, förestås av stationsinspektor, stationsmästare eller annan järnvägstjänsteman på stället".

Överenskommelsen hade föregåtts av omfattande skriftväxling och mer eller mindre på prov hade anordningen med förenande av post- och järnvägstjänst redan börjat. Två skånska järnvägs-poststationer hade öppnats den 15 november 1862 (Osby och Hästveda) och i Västergötland finns flera intressanta exempel.

Det statliga järnvägsbyggandet i Sverige kan sägas ha börjat den 30 april 1855, då de första spadtagen togs för Västra stambanan. Ett kungligt brev som kom mer än ett år senare, den 19 augusti 1856, stadfäste riktlinjerna för stambanenätet. Enligt detta skulle fem stambanor anläggas, vilka nedan anges med start- och öppningsdatum:

1. Västra stambanan, Stockholm-Göteborg. 1855-04-30 -- 1862-11-08
2. Norra stambanan, Stockholm-Riksgränsen. 1863-12-01 -- 1902-11-15
3. Nordvästra stambanan, Laxå-Charlottenberg. 1863-07-01 -- 1871-11-19
4. Östra stambanan, Katrineholm - Nässjö. 1863-07-01 -- 1874-11-23
5. Södra stambanan, Malmö - Falköping. 1855-05-01 -- 1864-12-01

Överenskommelsen mellan postverket och SJ om samarbete genom förening av post- och järnvägsstationer följdes efter hand också av överenskommelser mellan postverket och andra järnvägsföretag. Långt ifrån alla församlingar var med på att järnvägar stakades genom eller intill socknens kyrkby och det finns gott om exempel på att avståndet från kyrkbyn till den närmaste järnvägsstationen blev flera kilometer. Men poststationer i kyrkbyarna låg illa till när det gällde att få behålla poststationen där, sedan tågen började gå. De flesta drogs in och man kan utan överdrift säga, att

det hörde till undantagen att kyrkbyn fick ha sin poststation kvar i sådana fall. När järnvägen drogs genom själva kyrkbyn, blev poststationen (oftast med oförändrat namn) flyttad till järnvägsstationen och lantpoststationens föreståndare blev av med sitt arbete i postens tjänst. Järnvägspersonalen övertog det.

Framväxten av Södra stambanan påverkade i hög grad det postnät som fanns i trakterna kring Vrigstad och Vetlanda. I början sträcktes södra stambanan från Malmö via Hässleholm och Nässjö till Falköping, där den anslöts till västra stambanan. Från Katrineholm vid västra stambanan utgick östra stambanan söderut och anslöts först i november 1874 till dåvarande södra stambanan i Nässjö. Därmed ingick vid denna tidpunkt östra stambanan i södra stambanan, sådan som vi uppfattar dess sträckning i dag.

Men nu rör vi oss så långt tillbaka som halvtannat decennium tidigare. Till Hässleholm växte stambanan fram söderifrån och blev öppnad för allmän trafik på delsträckan Sösdala - Hässleholm den 1 december 1860. Vidareväxten norrut från Hässleholm, som i stort sett sammanföll med postala omorganisationer, ser ut så här:

- Hässleholm - Älmhult 1 augusti 1862
- Älmhult - Liatorp 1 december 1862
- Liatorp - Alvesta 1 oktober 1863
- Alvesta - Lammhult 1 juni 1864
- Lammhult - Sandsjö 1 oktober 1864
- Sandsjö - Nässjö - Jönköping 1 december 1864

Delsträckan mellan Jönköping och Falköping var klar dessförinnan genom att delen mellan Falköping och Mullsjö öppnats den 8 november 1862 och mellan Mullsjö och Jönköping den 1 december 1863. För det område som detta häfte berör inträffade de stora förändringarna på grund av järnvägens tillkomst under andra halvåret 1864.

När södra stambanan fullbordades detta år, kunde man notera att större delen av den posttrafik i som varit underlag för postkontoret i Vrigstad, drogs till det drygt en mil därifrån belägna Sävsjö. Ett kungligt brev den 21 oktober 1871 förordnade om indragning av postkontoret i Vrigstad. Poststyrelsen hade egen befogenhet att inrätta poststationer och en sådan blev ersättningen i Vrigstad, när postmästare Johan Bergdahl "lämnade skutan" för att fortsätta sin gärning i Varberg.

Indragningen föregicks av flera förändringar av den postlinje som varit huvudleden för trafiken till och från Vrigstad. Denna huvudled, som gick från Jönköping till Växjö, i stort sett utmed den sträckning som nu kallas väg nr 30.

Denna linje, av mycket tidig ålder, förändrades år 1862 från kärrpost till diligenslinje och anpassades till de stationer utmed den framväxande södra stambanan, vilka var tillfälliga ändpunkter från norr resp söder under utbyggnadstiden. När stambanan söderifrån hunnit fram till Älmhult, gick diligensen fortfarande via Växjö med utgångspunkt från Mullsjö. När stambanan var färdig mellan Mullsjö och Jönköping, ändrades diligensen att utgå från Jönköping samtidigt som järnvägen hade nått Alvesta söderifrån, d v s den nya ändpunkten för diligensen. Den gick då inte längre över Växjö utan avvek i Ör, omkring två mil norr om Växjö, till Alvesta, den nya ändpunkten för diligensen. Här ser vi sålunda ett exempel på hur diligenser utnyttjades för att knyta samman tågtrafiken. 1863 års tidtabell återges nedan och den ett år äldre på vidstående sida.

Tidtabell

för postdiligensen å linien **Jönköping—Alvesta.**

(Kongl. brefvet den 22 maj 1865.)

Från Jönköping.				Mil.	Poststationer och skjutsstationer.	Från Alvesta.			
Dagar.	An-komst. kl.	Af-gång. kl.	f. m. eller e. m.			Dagar.	An-komst. kl.	Af-gång. kl.	f. m. eller e. m.
L. S. M. T. O. Th. Fr. L.	—	5½	e. m.		T. O. Th. F. L. S. M.	11½	—	f. m.	
L. S. M. T. O. Th. F. L.	6½	6½	e. m.	1	T. O. Th. F. L. S. M.	10½	10½	f. m.	
L. S. M. T. O. Th. F. L.	7½	7½	e. m.	2	T. O. Th. F. L. S. M.	9½	9½	f. m.	
L. S. M. T. O. Th. F. L.	10	10	e. m.	3	T. O. Th. F. L. S. M.	6½	6½	f. m.	
L. S. M. T. O. Th. F. L. S.	12½	12½	f. m.	4	T. O. Th. F. L. S. M.	4	4½	f. m.	
L. S. M. T. O. Th. F. L. S.	2	2	f. m.	5	T. O. Th. F. L. S. M.	2½	2½	f. m.	
L. S. M. T. O. Th. F. L. S.	3½	3½	f. m.	6	T. O. Th. F. L. S. M.	1½	1½	f. m.	
L. S. M. T. O. Th. F. L. S.	4½	4½	f. m.	7	M. T. O. Th. F. L. S.	11½	11½	e. m.	
L. S. M. T. O. Th. F. L. S.	6	6	f. m.	8	M. T. O. Th. F. L. S.	10½	10½	e. m.	
L. S. M. T. O. Th. F. L. S.	8½	—	f. m.	9	M. T. O. Th. F. L. S.	—	8	e. m.	
Summa 11½									

Diligensen fortskaffas med 3:ne hästar. Denna tidtabell tillämpas från och med den 1:sta instundande december såväl för diligensens afgang från Jönköping som från Alvesta. Stockholm, af Kongl. General-Post-Styrelsen, den 12 november 1863.

Tid-Tabell

för postdiligensen å linien **Mullsjö—Elmhult.**

(Kongl. Brefven den 24 Juni 1864 och 11 Juli 1862).

Från Mullsjö.				Mil.	Postkontor och Skjutsombyten.	Från Elmhult.			
Dagar.	An-komst. kl.	Af-gång. kl.	f. m. eller e. m.			Dagar.	An-komst. kl.	Af-gång. kl.	f. m. eller e. m.
L. S. M. T. O. Th. Fr.	—	8½	e. m.	17½	Mullsjö postexpedit.	T. O. Th. Fr. L. S. M.	6½	—	f. m.
L. S. M. T. O. Th. Fr.	11	11	e. m.	3½	Dröps hullts gästgg.	T. O. Th. Fr. L. S. M.	4	4	f. m.
S. M. T. O. Th. Fr. L.	12 natt.	2	f. m.	3½	Jönköpings postkont.	T. O. Th. Fr. L. S. M.	—	3	f. m.
S. M. T. O. Th. Fr. L.	3½	3½	f. m.	1	Barnarps gästg.-g.	M. T. O. Th. Fr. L. S.	9½	—	e. m.
S. M. T. O. Th. Fr. L.	4½	4½	f. m.	1	Stigamo dito	M. T. O. Th. Fr. L. S.	8½	8½	e. m.
S. M. T. O. Th. Fr. L.	6½	6½	f. m.	2	Svenarums dito	M. T. O. Th. Fr. L. S.	7½	7½	e. m.
S. M. T. O. Th. Fr. L.	9	9½	f. m.	1½	Svenarums dito	M. T. O. Th. Fr. L. S.	5	5	e. m.
S. M. T. O. Th. Fr. L.	11	11	f. m.	1½	Wrigstads postkontor	M. T. O. Th. Fr. L. S.	2½	2½	e. m.
S. M. T. O. Th. Fr. L.	12½	12½	e. m.	1½	Starhulls gästgife.-g.	M. T. O. Th. Fr. L. S.	12½	12½	e. m.
S. M. T. O. Th. Fr. L.	1½	1½	e. m.	1	Bo dito	M. T. O. Th. Fr. L. S.	11½	11½	f. m.
S. M. T. O. Th. Fr. L.	3	3	e. m.	1	Mathulls dito	M. T. O. Th. Fr. L. S.	10	10	f. m.
S. M. T. O. Th. Fr. L.	5½	6	e. m.	1½	Öhrs dito	M. T. O. Th. Fr. L. S.	8½	8½	f. m.
S. M. T. O. Th. Fr. L.	7½	7½	e. m.	1½	Wexjö postkontor	M. T. O. Th. Fr. L. S.	5½	6½	f. m.
S. M. T. O. Th. Fr. L.	9½	9½	e. m.	1½	Nöbbeleds gästg.-g.	M. T. O. Th. Fr. L. S.	4½	4½	f. m.
S. M. T. O. Th. Fr. L.	11½	11½	e. m.	1½	Gottåsa dito	M. T. O. Th. Fr. L. S.	2½	2½	f. m.
M. T. O. Th. Fr. L. S.	1½	—	f. m.	1½	Dihulls dito	S. M. T. O. Th. Fr. L.	12	12	natten
Summa 20½					Elmhults postexpedit.)	S. M. T. O. Th. Fr. L.	—	10½	e. m.

Diligensen fortskaffas med 3:ne hästar, och tillämpas denna tid-tabell från och med den 1:sta instundande November såväl för diligensens afgang från Mullsjö som från Elmhult.

Stockholm af Kongl. General-Post-Styrelsen den 2 October 1862.

O. W. STAEL VON HOLSTEIN.

Sävsjö övertar Vrigstads roll

I Sävsjö inrättades en poststation i järnvägsstationen samtidigt med att bandelen mellan Alvesta och Sandsjö öppnades för allmän trafik den 1 oktober 1864. Stationsinspektoren och poststationsföreståndaren J N Lindhé fann snart nog att det var mycket att bestyra. Han skrev till poststyrelsen den 11 juni 1865 att *"posten vid Sävsjö är av den betydenhet att, vid gjord jämförelse, näppeligen någon 'Expedition' vid Södra Stambanan har så stor poströrelse"*.

Särskilt tryckte han på sina omfattande göromål med transitposter, nio landsvägsposter i vardera riktningen varje vecka. Han begärde löneförhöjning och avslutade sitt brev med följande rader:

"Skulle Kungl. Styrelsen ej finna fog vara att min anhållan villfara, får jag på grund av Chefens för Statens Järnvägars skrivelse av 11 november 1862, innehållande antydan om rättighet men ej skyldighet för stationsinspektör att med denna tjänst förena den av stationsföreståndare, ödmjukast anhålla om avsked från denna befattning; då jag till fullo antager det ej kunna vara Kungl. Styrelsens mening att en sådan befattning skall vara förenad med direkt förlust för innehavaren".

Brevet oroade poststyrelsen som skrev till styrelsen för Statens Järnvägstrafik den 19 juni 1865. Däri framhölls hur svårt eller kanske omöjligt det skulle vara *"att få dylika befattningar lämpligen besatta, därest andra eller flera av järnvägens tjänstemän påfordrade att därifrån frikallas"*. Man ville nu veta *"huruvida ej vid antagandet av stationsinspektörer och stationsmästare vid Statens järnvägar fästats eller göres förbehåll om skyldighet för dem att poststationsföreståndarebefattningen å platsen därjämte utöva, eller om icke i detta hänseende något reglementariskt stadgande förefinnes eller kunde tillvägbringas"*.

I sitt svar erinrade järnvägsstyrelsen om utfärdade föreskrifter för dess "Intendenter" den 11 februari 1863. Dessa föreskrifter innebar bl a att om *"alla vid stationen anställda tjänstemän skulle avsäga sig ifrågavarande befattning, vederbörande intendent skall därom göra anmälan till generalpoststyrelsen men emellertid föranställa om befattningens upprätthållande, intill dess annan person därtill hinner utses"*.

Avslutningen av brevet från järnvägsstyrelsen bör inte förbigås:

"Styrelsen anser sig dessutom böra uttala den övertygelse, att, enär Stationsinspektorens löneförmåner vid Statens järnvägstrafik icke äro större än att varje sådan tjänsteman i allmänhet måste anse önskvärdt att kunna genom någon tillökning i ansvar och arbete förskaffa sig större inkomster, poststationsföreståndarebefattningarna även äro av stationsinspektorens eftersökta, så framt med dessa befattningar förenade ansvar och arbeten stå i lämpligt förhållande till därmed förenade löneförmåner, men för så vitt Trafikstyrelsen kunnat med dessa förhållanden göra sig bekant, äro postgöromålen vid Sävsjö station vidlyftigare än att stationsinspektoren därstädes kan medhinna desamma utan biträde, som han måste särskilt avlöna".

Föreståndaren för postkupéexpeditionen vid södra stambanan Mauritz Holm, hade redan före poststyrelsens förfrågan hos järnvägsstyrelsen föreslagit, att Lindhé skulle beviljas begärd befrielse från postgöromålen. I Sävsjö fanns en lanthandlare Pettersson som var villig att bli poststationsföreståndare.

Resepostinspektör E E Ehrenholm kontaktade Pettersson och fann att hans lokal var något avlägsen från järnvägsstationen. En ny lokal skulle kunna beredas i ett hus närmare stationen, men samtal med Lindhé gav vid handen, att denne var *"beredvillig att på hittills bestämda villkor nämnda befattning fortfarande bestrida"*. Därmed avgjordes frågan, som för övrigt fick en vacker epilög genom att poststyrelsen på Ehrenholms förord tilldelade Lindhé en gratifikation *"för de förökade göromålen, vilka kunna anses fullt jämförliga med göromålen å mången postexpedition"*.

Lindhé avlöstes i september 1866 av stationsinspektoren Carl Ludvig Wilhelm von Greiff. Snart nog visade det sig att det inte var lämpligt med en förenad post- och järnvägsstation i Sävsjö, när trafiken ökade oavbrutet. Regeringen beslöt den 21 oktober 1871, att ett förvaltningspostkontor skulle öppnas i Sävsjö, samtidigt som postkontoret i Vrigstad deklarerades till en poststation.

Skilsmässan mellan post och järnväg genomfördes med 1872 års ingång och dåvarande postmästaren i Charlottenberg Carl Gustaf Hellqvist befordrades till den nya tjänsten i Sävsjö. Därmed var det slut på det förenade expeditionsarbetet i Sävsjö.

Hellqvist var ansvarig för postkontorets skötsel till 1904. Under de första åren fick han ta itu med stora uppgifter som hängde samman med postverkets fortsatta expansion. Han övertog till stor del det område som Johan Bergdahl hade ansvarat för under sina 23 år i Vrigstad och ännu litet mera för den delen. En av hans första kontakter med stora uppgifter var kronobrevbäringsreformen.

Kronobrevbäringen

"Kvistarna i trädet var kronobrevbäringen och grenarna motsvarade postverkets eget transportnät". Så kan man uttrycka skillnaden mellan två gamla system, som löpte samtidigt ända fram till 1870-talet. Med början 1874 inlemmades det äldsta systemet i systemet från 1636, det år som betecknas som svenska postverkets födelseår.

Kronobrevbäringen var ett nät för regeringens förbindelser med de olika landsändarna. Det hade redan en vid förgrening, när postverkets linjer började byggas ut. Detta var otillräckligt och kunde i många fall inte användas för befördran av brev mellan exempelvis landshövding, kronobefallningsmän och präster.

Men kronobrevbäringsnätet var på åtskilliga punkter sammanlänkat med riksnätet. Därför utnyttjade kronobrevbäringen postverkets nät på vissa delsträckor, ofta längre än det egna finmaskiga. Postverkets tillkomst innebar således en lättnad i kronobrevbäringens organisation. "Stamträdet", om jag så får säga, hade sina brister eftersom förbindelsen mellan regeringen och landshövdingarna före postverkets tillkomst vilade på kurirer utan fasta tidtabeller. Länsstyrelserna kunde mera regelbundet utnyttja kronobrevbärarna.

1860 års regeringsbeslut om poststationer på landsbygden ledde inte till att särskilt många nya postlinjer tillkom. Till en början lades de flesta poststationerna utmed redan befintliga postlinjer. Men poststationerna blev nya anknätningspunkter till kronobrevbäringsnätet.

Efter remissbehandling följde en proposition till 1873 års riksdag, enligt vilken postverket skulle anordna nya postgångar. Överenskommelser om sådana hade träffats preliminärt med länsstyrelserna. Därigenom blev den organisation som dittills funnits som en länk mellan bl a kronofogde, länsmän, häradshövdingar och nämndemän inlemmad i det allmänna postnätet. Detta skulle dessutom kompletteras med poststationer, "en i varje socken, om så behövdes".

På tre år, räknat från 1874, ökade därigenom antalet poststationer med ca 1300. Ändå kom många socknar att känna sig förfördelade genom att de inte fick egna poststationer.

Omorganisationen blev dyrbar för postverket. Redan i september 1875 började man genom direktiv i ett cirkulär undersöka vilka möjligheter till besparing som fanns. I en framställning till regeringen ett år senare sökte poststyrelsen sanktion för att pröva "*vilka stationer, som i anseende till synnerligen obetydlig rörelse, böra indragas*". Därmed togs det första steget till lantbrevbäring, en nyhet, introducerad 1878. Innan man kom så långt hade några av de minsta poststationerna blivit indragna. Ersättningen blev då lösväskor som utväxlades med närmast belägna poststation.

Med lösväska avses en sådan väska som man enligt en bestämmelse redan 1824 kunde träffa avtal med postförvaltaren om att utväxla med dennes postkontor. Den som höll lösväskan skulle betala från 6 till 18 kr om året "*allt efter brevväxlingens större eller mindre betydenhet samt med avseende på väskans mottagande och avsändande en eller flera gånger i veckan*". Dessutom utgick en mindre befodringsavgift, som enligt en bestämmelse 1862 inte skulle betalas om posten åtföljdes av en postiljon.

Vissa andra särbestämmelser utfärdades från tid till annan om lösväskor. Lösväska är termen för själva företeelsen. Det konkreta ordet för lösväska kan sägas vara postväska, om vars utformning det fanns särskilda bestämmelser. Jag har dock inte funnit någon bestämmelse om att en postväska nödvändigtvis måste anskaffas för att användas som lösväska. Den kunde möjligen ha annan utformning än postväskan och kanske anskaffas på den blivande lösväskägarens initiativ utan rekvisition från posten. Att det antagandet är riktigt får näring vid läsning av en text som finns i poststyrelsens cirkulär den 26 april 1869:

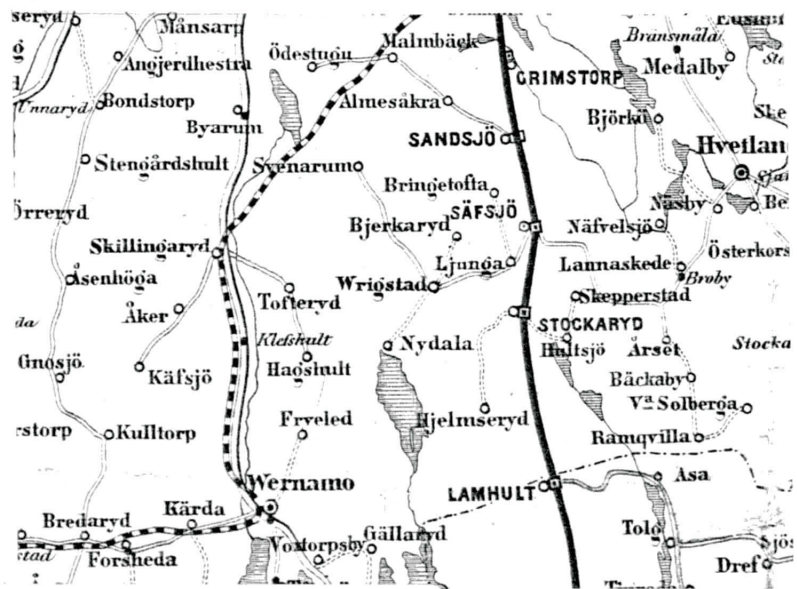
"Lösväska skall anskaffas och underhållas av ägaren, vara hel och med gott lås försedd samt åsatt tydlig och tjänlig titelskylt. Underlåtes detta, må, om rättelse vid erinran därom icke följer, väskans användande inställas".

I förberedelser för kronobrevbäringens avskaffande skickade poststyrelsen cirkulärskrivelser till landshövdingarna den 20 februari och den 30 maj 1873. Länsstyrelsen i Jönköping lämnade i brev till poststyrelsen under hösten 1873 kronofogdarnas "yttranden och förslag rörande de åtgärder som till den ordinarie kronobrevbäringens ersättande med nya postgångar borde vidtagas". Som ett resultat därav tillkom inom Sävsjö postkontors område ett antal nya poststationer. De var till övervägande antalet små med låg omsättning. Även om ingen drabbades av omedelbar indragning enligt 1875 års ovannämnda besparingscirkulär, skulle det visa sig att de flesta ersattes med lantbrevbäring 1879.

Många nya poststationer

I nedanstående urklipp ur 1875 års post- och järnvägskarta finner man ett stort antal poststationer i området kring Vrigstad och Sävsjö. Vrigstad hade ett par år före kartans tillkomst fått status förändrad från postkontor till poststation den 1 januari 1872, samtidigt som järnvägspoststationen i Sävsjö hade bytts ut mot ett postkontor. I Sandsjö och Stockaryd fanns det järnvägspoststationer sedan oktober 1864, medan övriga namn i järnvägens närhet på denna kartdel representerar lantpoststationer, tillkomna vid kronobrevbäringsreformen med 1874 års ingång. Årset utgör ett undantag som framgår av det avsnitt som börjar på sid 8.

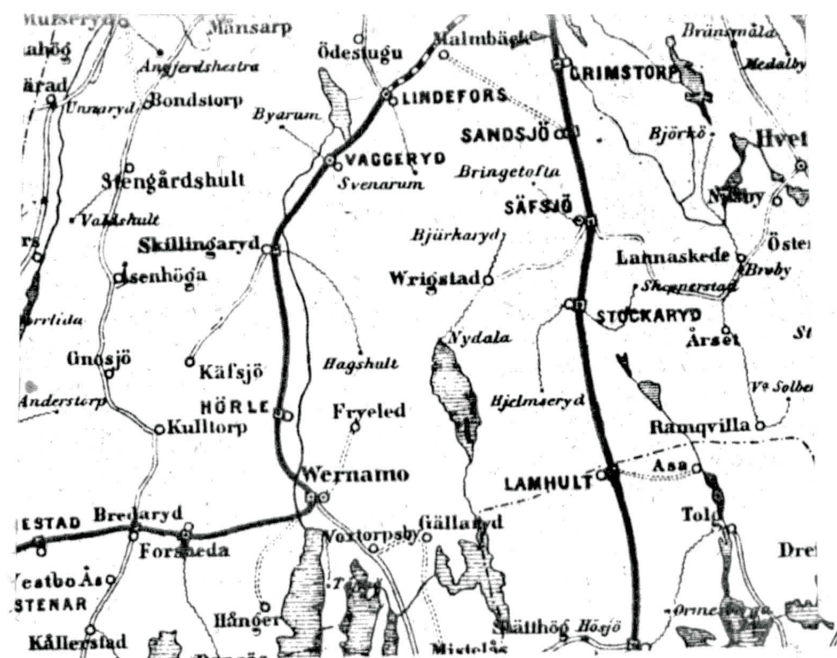
Postmästare Carl Gustaf Hellqvist i Sävsjö hade förvaltningsansvaret för bl a poststationerna i Björkö, Bringetofa, Bäckaby, Hjelmseryd, Hultsjö, Hylletofta, Ljunga, Nydala, Nävelsjö, Skepperstad och Svenarum. Alla drabbades de av indragning vid lantbrevbäringsreformens tillkomst under år 1879.

Lantbrevbäring tar över

En snabb jämförelse med kartklippet på sidan till vänster med kartklippet nedan visar att ett stort antal ortnamn antingen har försvunnit eller blivit ersatta med kursiverad petitstil. Kartklippet på denna sida från 1880 speglar förändringen efter lantbrevbäringsinförande. De tunna något "darriga" linjerna, t ex mellan Vrigstad och Bjärkaryd, visar lantbrevbärarens färdväg.

På kartan till vänster däremot är en gående postföring angiven mellan Vrigstad och Bjärkaryd och mellan Vrigstad och Nydala, medan de kraftigare linjerna mellan Vrigstad och Svenarum resp Vrigstad och Sävsjö via Ljunga återger kärrposter. Bland andra förändringar märker man t ex att Svenarum inte längre betjänas med post från Vrigstad utan från Lindefors. Dit hade järnvägen från Värnamo hunnit fram vid kartans tillkomst. Den streckade sträckan norr därom på nedanstående karta och på hela sträckan från Värnamo på kartan till vänster markerar järnväg under byggnad.

De båda kartklippen speglar två stora förändringar i postverkets organisation under en period på mindre än fem år. Enligt givna direktiv hade poststyrelsen låtit sina förvaltningschefer fullfölja de organisationsplaner som generaldirektören eller hans närmaste medarbetare hade kommit överens med vid besök på residens-orterna under loppet av 1877.

Innan jag går in på den förändringen skall jag ägna litet utrymme åt förhållandena närmast efter 1874 års ingång, då kronobrevbäringsreformen bl a medförde att Sävsjö postområde tillfördes 15 nya poststationer. Ett utdrag ur leveransjournalen från postverkets persedelförråd 1874 återges nedan. Det visar bl a leverans till Sävsjö den 23 januari av 3 sigill och 3 brevstämplor, den 7 februari av samma kvantitet, den 7 mars av 7 sigill och 7 brevstämplor och den 9 maj av 2 sigill och 2 brevstämplor. Tyvärr saknas specifika uppgifter om vilka poststationer som avsågs vid de olika leverans-tillfällena. Men det står fast att alla de 15 nya poststationsföreståndarna inom Sävsjö postområde måste bläckmakulera frimärken under kortare eller längre perioder.

Sävsjö

	<i>Debet</i>	
<i>Januari</i>	<i>7/1 post väskor / stat No 2 /</i>	<i>9/1 25/1</i>
<i>Febr</i>	<i>7/3 sigill, 3 brevstämplor</i>	<i>9/2</i>
<i>Febr</i>	<i>7/3 sigill, 3 brevstämplor</i>	<i>9/3</i>
<i>Febr</i>	<i>7/3 sigill, 3 brevstämplor</i>	<i>9/4</i>
<i>April</i>	<i>4/5 sigill, 5 brevstämplor</i>	<i>9/5</i>
<i>Maj</i>	<i>9/2 sigill, 2 brevstämplor</i>	<i>9/15</i>
<i>Nov</i>	<i>21/1 sigill, 3 brevstämplor</i>	<i>3/5</i>
	<i>21/1 kassakista</i>	<i>24/1 kassakista</i>

De flesta nya poststationerna blev inte ens så gamla att deras datumstämplor hann bli utslitna. Efter slutlig finjustering skrev länsstyrelsen i Jönköping den 30 december 1878 till poststyrelsen ett långt brev med precisering punktvis för varje ort hur lantbrevbärningen skulle organiseras med indragning av de "olönsamma" poststationerna. Ur detta citerar jag med början på nästa sida några punkter, utvalda ur de delar av brevet som berör området närmast Vrigstad och Sävsjö.

"Linjen Lannaskede-Ramqvilla, 2,4 mil, samt Ramqvilla - Vestra Solberga, 0,8 mil, å vilka linjer stationerna Bäckaby och Vestra Solberga indragas. Inom Bäckaby socken avlämnar brevbararen post hos hemmansägaren Peter Svensson i Bäckaby Övergård, invid kyrkan och häradsvägen på samma ställe, där poststationen nu är förlagd. Prästerskapets post avlämnas och avhämtas hos nämnde ombud. Inom Solberga socken avlämnas och avhämtas posten hos kyrkoherden G Colliander, vilken tillika är kommunens ombud och har sin bostad vid sockenkyrkan.

"Linjen Vrigstad-Nydala, 1,0 mil, samt linjerna Vrigstad-Bjerkaryd 0,8 mil och Vrigstad-Svenarum 1,8 mil.

Brevbararna å dessa linjer, - efter indragning av stationerna i Nydala, Bjerkaryd och Svenarum - böra infinna sig: Inom Nydala socken hos ombudet, handlanden C J Lundgren, boende på lägenheten Andreaholm under Nydala gård, vid pass 2000 fot från sockenkyrkan, samt hos komministern C Granstrand, boende å Hökaberg, beläget nära 1/5 mil från allmänna vägen. Hela väglängden från Vrigstad över Hökaberg till Andreaholm utgör tillsammans 1,4 mil; inom Hylletofta socken, där Bjerkaryds station är belägen, hos kommunens ombud arrendatorn Axel Thelander i Hylletofta klockaregården, beläget invid kyrkan, vilket ombud besörjer utväxling av försändelserna till och från prästen i socknen; samt inom Svenarums socken hos komministern därstädes, boende invid kyrkan några stenkast på sidan om allmänna vägen, och kommunens ombud, nuvarande stationsföreståndaren Svahnström, likaledes boende i närheten av kyrkan.

"Linjen Sävsjö-Bringetofta, 0,5 mil.

Med indragning av denna linje skulle brevbaring inrättas mellan Bringetofta och Sävsjö, samt Ljunga och Bringetofta poststationer indragas.

Inom Ljunga socken är hemmansägaren S Ålander i Ljunga kyrkoby utsedd till kommunombud; men frågan har till följd av besvär över valet återförvisats till förnyad handläggning. Som brevbararen vid färden från Sävsjö till Bringetofta måste passera förbi Komstads gästgiveri, där ständige fjärdingsmannen Isberg, vilken nu innehar befattningen såsom poststationsföreståndare, är boende, bör brevbararen hos honom avhämta brev och avlämna den till honom adresserade post.

Inom Bringetofta socken är till kommunombud utsedd hemmansägaren Johannes Andersson i Bringetofta Jonsberg, hos vilket ombud, boende invid kyrkan, prästerskapets post jämväl bör utväxlas".

De i citatet angivna avlämningsställena hade under den mer än årslånga behandlingen av ärendet fastställts i samråd med kommunalstämmorna. Dessa hade bl a till uppgift att utse personer som skulle vara kontaktlänkar med lantbrevbäraren åt dem som inte kunde få direkt kontakt med denne. De flesta kommuner motsatte sig naturligtvis poststationernas indragning och några konstade genom att underlåta att utse ombud.

Naturligtvis uppkom många önskemål i samband härmed, önskemål som speglas i åtskilliga brev i poststyrelsens arkiv. Särskilt omedelbart efter genomförandet av omorganisationen kom sådana brev tät. Den första poststationen som ersattes med lantbrevbäring inom området, var den i Bäckaby från den 1 juli 1879. De övriga drogs in tre månader senare. I Bäckaby kände man inte till att så skulle ske, när ordföranden i kommunstyrelsen Peter Svensson "å Bäckaby kommuns vägnar" skrev det nedan delvis citerade brevet den 8 juli 1879.

"Av Kungl. Generalpoststyrelsens kungörelse har det till vår kunskap kommit, att Bäckaby poststation i Jönköpings län blivit indragen.

Då uti Kungl. Generalpoststyrelsens skrivelse av den 16 febr 1878 Bäckaby finns upptagen bland de poststationer, som äro föreslagna till indragning, hade vi däremot intet att invända, enär de i nämnda skrivelse upptagna stationer äro av ungefär samma beskaffenhet. Men då av de enligt kungörelsen av den 19 Juni 1879 till indragning föreslagna här i orten, endast Bäckaby blivit indragen och de övriga poststationerna fått kvarstå, så synes oss detta ej vara rättvisa, för vilket påstående vi ödmjukligen bedja att få anföra några skäl:

Jämföra vid med varandra Bäckaby, Vester Solberga och Skepperstad församlingar, så har utan tvivel Bäckaby större behov av poststation än någon av de andra.

Vestra Solberga har en folkmängd av ungefär 850, Bäckaby 1030. Skepperstad har väl något större folknummer, men närheten av Säfsjö järnvägsstation gör, att denna församling dagligen kan räcka därvarande postexpedition. Varken Skepperstad eller Solberga ha någon handlande, Bäckaby en sådan med stor rörelse. - - - Kommer ej lantbrevbäring att upprättas för Bäckaby, så få vi stor svårighet i jämförelse med de övriga kommunerna. - - -"

Poststyrelsen konstaterade att Svensson uppträdde "å kommunens vägnar, dock utan vidare bemyndigande än komministerns intyg". I ett nytt brev, daterat den 17 juli 1879 erbjöd sig Svensson att bli föreståndare, om poststationen i Bäckaby kunde få återinrättas. Alternativt ville han bli lantbrevbärare.

Efter slutlig handläggning antecknades på Svenssons första brev bland annat att ett kontrakt om lantbrevbäringen redan var upprättat och att något avseende inte skulle fästas vid brevet.

Att Peter Svensson är ordförande i Bäckaby kommunalstyrelse, och att han i sin skrivelse till Kungl. Generalpoststyrelsen angående återupptagandet af Bäckaby poststation i Jönköpings län talat å kommunens vägnar, samt att de skäl han härför anfört äro fullt grundade, intygas på begäran af undertecknad, hvarjehande jag instämmer i församlingens innerliga önskan och öfriga aktörer att åter få sin poststation i Bäckaby den 1 Juli 1879

A. M. M. M.
Komminister

När det stora poststationsraset kom den 1 oktober 1879 fick poststyrelsen ta emot åtskilliga andra brev med bl a påpekanden om att lantbrevbäringen inte kunde ersätta poststationerna, inte ens i kombination med kommunombud. Men redan under förberedelse-tiden reagerade berörda postkunder. Ur en synnerligen omfattande aktsamling om lantbrevbäringen i Jönköpings län väljer jag att återge ett exempel, där poststationsföreståndaren i farozonen inte har bara sitt eget skinn att tänka på utan även vill värna om den man som burit posten till hans station. Poststationsföreståndaren Johan Lindqvist i Nydala, skollärare till professionen, skrev den 21 mars 1879 bl a följande till poststyrelsen:

"Som på Kungl. Generalpoststyrelsens föranstaltande den 18 Mars hållits sammanträde i Wrigstad och då jämte andra, lantbrevbäring å linjen Wrigstad-Nydala blivit bortauktionerad till den minstbjudande och ersättningen för lantbrevbäringen till följd av många spekulanter blivit ovanligt låg, väntas att poststationen i Nydala kommer att indragas, och jag som poststationsföreståndare och Sven Magnusson som postförrare komma att snart bliva uppsagda och entle-

digade. Sven är häröver mycket ledsen och vill för ingen del lämna postföringen; men han kunde ej komma i åtanke som lantbrevbärare, emedan han ej kan skriva. Han vänder sig därför till Kungl. Generalpoststyrelsen med ödmjuk begäran att Generalpoststyrelsen täcktes låta postordningen i Nydala vara som den är och att han fortfarande måtte, som hittills få föra posten mellan Nydala och Wrigstad.

För att postverket ej skall ha någon förlust härav är han villig att ingå nytt kontrakt med Generalpoststyrelsen på huru billiga villkor som helst, blott han får behålla sysslan. Alla som känna till den tilltänkta (här ej namngivne) lantbrevbärens skyldigheter, ifall han blir antagen, tycka att han åtagit sig denna syssla för allt för ringa avlöning och tro att han snart tröttnar upp vid sin tjänst. De anse att 200 kronor hade varit billig ersättning. Om Sven finge en 100, 75 eller 50 kronor i ersättning för postföringen och poststationen finge stå kvar, tror jag att postverket ej hade någon förlust därav. Sven har över 40 år fört post åt Nydala Herrgård. Han har ägnat hela sitt liv däråt och haft sitt nöje i denna syssla och som han ännu har full hälsa och krafter, tycker han att det blir allt för tråkigt att lämna denna sin gamla kära sysselsättning.

Jag för min del är ock tacksam och belåten med om jag får behålla sysslan. Nydala kommun önskar ock att få behålla poststationen, men som den är fattig, kommer den ej ut med att göra några uppoffringar till postverket, utan måste låta sig nöja med som Generalpoststyrelsen ordnar det".

Poststationsföreståndare Johan Lindquist blev inte bönhörd. Från andra socknar kom åtskilliga framställningar, ofta med varierande skäl. Kommunalstämman ordförande i Svenarum, Carl Svahnström anförde bl a följande skäl i sitt brev den 9 mars 1878:

"Som järnvägslinjen Halmstad-Nässjö kommer att dragas genom Svenarums socken och Station inom socknen troligen inom ett år är färdig, då poststationen här ändå kommer att indragas, och under detta år då järnvägen skall byggas kommer korrespondensen att förökas. För övrigt kommer Bruk, Industri och Rörelse i hög grad lida genom den ringa säkerhet lantbrevbäringen erbjuder för högre värdeförsändelser, helst som avståndet till fast poststation är 1,8 mil. Sedan får jag upplysa att till poststationen i Svenarum ankommer omkring 200 exemplar av tidningar och tidskrifter och har de postdagar inträffat, då från stationen avgått ända till 50 brev, varav kan inses till huru stor och ovärderlig nytta och gagn poststationen är för kommunen.

Och vågar jag föreslå att Kungl. Styrelsen nedsätter skjutslegan till

80 öre för varje postförd mil eller därunder, eller också gångbud, så bär poststationen i Svenarum sig ganska bra, och lämnar ett vackert överskott, vilket jag hoppas Kungl. Styrelsen medgiver.

Orsaken varför jag i ödmjukhet vågar hemställa denna begäran grundar sig för övrigt därpå, att Malmbäck och Ödestugu poststationer fått bibehållas som i allo äro långt underlägsna Svenarums poststation i vad post beträffar, såvida sanningsenliga uppgifter äro ingångna".

Även Svenarum kom att höra till den grupp av poststationer som drogs in den 30 september 1879. När poststyrelsen tog slutlig ställning till Carl Swahnströms brev, var järnvägspoststationen i Lindefors redan planerad och öppnades den 1 mars 1880. Lantbrevbäringen organiserades att utgå därifrån (kartklipp sid 23).

Också andra exempel på kampen för att poststationerna skulle få bibehållas andas förhoppningar om att få behålla poststationerna, men när det kom till kritan, som man säger ibland, grusades dessa. Bäckaby poststation fick stryka på foten först, som nämnts tidigare och de flesta övriga fick bara anstånd tre månader. Då drabbades också åtskilliga poststationer i andra delar av Jönköpings län, ett stort antal i Stockholms län och även ett mindre antal på andra håll. Detta framgår av den reproduktion ur poststyrelsens cirkulär som återges på nästa sida. Alla berörda poststationsföreståndare fick efter hand underteckna uppsägningsbevis med varierande formulering i stil med den nedan återgivna reproduktionen.

Att jag denna dag genom Kungl. Postexpeditionen i Sjöbo blifvit uppsagd att aftrada poststationsföreståndarebefattningen härstades med utgången af nästinstundande September månad, skännes.
Pringetofla postst. den 30 Augusti 1879.
Sam. Svensson

83.

Kungörelse,

angående dels öppnande dels indragning af poststationer.

Den 1 nästinstundande oktober komma poststationer att öppnas vid den å Norra stambanan belägna stationen *Karsjö*, i *Torö* inom Stockholms län, i *Farstorp* inom Kristianstads län, samt i *Nerikes Kil* inom Örebro län.

Deremot blifva med innevarande månads utgång, i sammanhang med anordnande af landtbrefbäring, indragna nedannämnda poststationer, nemligen:

poststationerna i *Adelsö*, *Bladåker*, *Frösunda*, *Färentuna*, *Gottröra*, *Gräsö*, *Husby*, *Kårsta*, *Lagga*, *Lidingö*, *Lohärad*, *Malsta*, *Markim*, *Munsö*, *Muskö*, *Ornö*, *Utö* och *Widbo* inom Stockholms län,

i *Botholm* inom Södermanlands län,

i *Anderstorp*, *Askeryd*, *Bjarkaryd*, *Björkö*, *Bringetofta*, *Bälaryd*, *Edshult*, *Hagshult*, *Hjelmseryd*, *Hultsjö*, *Höreda*, *Kräkshult*, *Lemnhult*, *Ljunga*, *Medalby*, *Nydala*, *Näfvvelsjö*, *Skepperstad*, *Svenarum*, *Torskinge*, *Tannåker* och *Westra Solberga* inom Jönköpings län,

i *Jern* och *Räfmarken* inom Elfsborgs län,

i *Espås* inom Skaraborgs län, samt

i *Undersvik* inom Gefleborgs län. Stockholm, af Kongl. Generalpoststyrelsen, den 25 september 1879.

WILHELM ROOS.**C. E. Löfgren.****Exempel på tidtabeller för postföring omedelbart efter kronobrevbäringsreformen**

				Gångpost. Ljunga—Bringetofta (från den 29 april 1874).					
O. L.	—	12	midd.	‡	Ljunga poststation	O. L.	3	—	e. m.
O. L.	1	—	e. m.	‡	Bringetofta poststation	O. L.	—	2	e. m.

				Gångpost. Lannaskede—Årset—Westra Solberga. (Från den 1 augusti 1874).					
M. Th.	—	1‡	e. m.	‡	Lannaskede poststation	O. L.	9	—	e. m.
M. Th.	3‡	4	e. m.	‡	Årsets poststation	O. L.	6‡	6‡	e. m.
M. Th.	5‡	6‡	e. m.	‡	Bäckaby poststation	O. L.	4	4‡	e. m.
M. Th.	8	8‡	e. m.	‡	Ramqvilla poststation	O. L.	1‡	2‡	e. m.
M. Th.	10‡	—	e. m.	3‡ ¹²	Westra Solberga poststation	O. L.	—	12	midd.

				Gångpost. Stockaryd—Skepperstad. (Från den 13 september 1874).					
S. Th.	—	12	midd.	1	Stockaryds poststation	S. O.	10‡	—	f. m.
S. Th.	2‡	2‡	e. m.	‡	Hultsjö poststation	S. O.	7‡	8	f. m.
S. Th.	4‡	—	e. m.	1‡	Skepperstads poststation	S. O.	—	6	f. m.

Tidtabeller.

				(Denna spalt läses nedifrån och uppåt.)					
				Wrigstad—Svenarum. (Från och med den 11 nov. 1874.)					
				An-	Af-				
				komst,	gång,				
				kl.	kl.				
O. L.	—	12	midd.	1‡	Wrigstads poststation	O. L.	11‡	—	f. m.
O. L.	2‡	—	e. m.	1‡	Svenarums poststation	O. L.	—	9	f. m.

Höör—Åby. (Från den 1 december 1874). Diligens.									
S. T. Th.	—	6½	e. m.	2	Höørs postexpedition	S. T. Th.	9½	—	f. m.
S. T. Th.	9½	9½	e. m.	2½	Röstänga poststation	S. T. Th.	7	7½	f. m.
M. O. F.	12½	—	f. m.	4½	Aby postexpedition	S. T. Th.	—	4	f. m.
Höörby—Höör. (Från den 1 december 1874).									
Alla dagar.	—	8	f. m.	1½	Höörby postexpedition	Alla dagar.	6½	—	e. m.
Alla dagar.	10	—	f. m.		Höørs postexpedition	Alla dagar.	—	4½	e. m.
Jönköping—Halmstad. (Från den 1 december 1874). Diligens.									
T. Th. L.	—	9	f. m.	3½	Jönköpings postkontor	Th. L. T.	8,30	—	e. m.
T. Th. L.	2,35	2,45	e. m.	1½	Mulseröds poststation	Th. L. T.	2,45	2,55	e. m.
T. Th. L.	4,45	4,50	e. m.	2½	Mohärads poststation	Th. L. T.	12,40	12,45	e. m.
T. Th. L.	8,40	9,40	e. m.	2½	Örrebyröds poststation	Th. L. T.	7,50	8,50	f. m.
O. F. S.	1,15	1,20	f. m.	1	Nissafors poststation	Th. L. T.	4,10	4,15	f. m.
O. F. S.	2,50	2,55	f. m.	2½	Gislaveds postexpedition	Th. L. T.	2,35	2,40	f. m.
O. F. S.	6,10	6,15	f. m.	3½	Wilstads poststation	O. F. M.	11,15	11,20	e. m.
O. F. S.	11,30	—	f. m.	16½	Bölaryds poststation	O. F. M.	—	6	e. m.
Jönköping—Wernamo. (Från den 1 december 1874). Diligens.									
T. Th. L.	—	9	f. m.	1	Jönköpings postkontor	O. F. M.	5½	—	e. m.
T. Th. L.	10½	10½	f. m.	2,1	Bornöps poststation	O. F. M.	4½	4½	e. m.
T. Th. L.	12½	12½	e. m.	1,3	Byarums poststation	O. F. M.	1½	1½	e. m.
T. Th. L.	2½	2½	e. m.	2,8	Skillingaryds poststation	O. F. M.	11½	12	midd
T. Th. L.	6½	—	e. m.	7,2	Wernamo postexpedition	O. F. M.	—	8	f. m.

Personaluppgift

för år 1874

från

Poststationen i *Hultsjö*,
som f. n. lyder under *Säfsjö* post Expedition.

Undertecknad poststationsföreståndare är född *12 October 1830*;

antogs till e. o. tjänsteman vid Postverket

och förordnades till nu innehavande befattning *den 22 December 1873*;

är härförutan *Konst. L. Larsson och K. Larsson*

och har förut, enligt förordnande den varit poststations-

föreståndare i under år.

Hultsjö den *21* januari 1874

A. H. Ahlberg

Under en 15-årsperiod fick poststationsföreståndarna varje år lämna uppgifter av detta slag.

Litteratur om svensk post- och samhällshistoria

Denna och följande sju sidor upptar en förteckning över alla tillgängliga publikationer i Erik Lindgrens skriftserie om svensk posthistoria. Eventuella rekvisitioner skickas enligt uppgifter sist i förteckningen.

Publikationsnummer samt boktitel	län	Pris kr
1. Posthistoria från Ljungby kommun (bok 144 sidor)	G	60
2. Kommunikation i gränsbygd (södra Sunnerbo härad, bok 176 sidor)	G	80
3. Kommunikation i Västbo (bok 192 sidor)	F	80
4. Kommunikation i Allbo (bok 224 sidor)	G	80
5. Hembygdens postarkiv. Ersatt med häfte nr 200		
6. Kommunikation i Kinnevald (bok 112 sidor)	G	60
7. Posten i samhället. Slut. Finns att låna på biblioteken. ISBN 91-970657-2-2.		
8. Kongaposten (bok 176 sidor)	G	70
9. Berättelser från glesbygd (Uppvidinge härad, bok 160 sidor)	G	70
10. Mitt i Småland (Norrvidinge härad, bok 96 sidor)	G	60
11. På post i Mo härad (bok 112 sidor)	F	60
12. Posten i Njudung (Västra och Östra härad, bok 176 sidor)	F	70
13. Humlegubbar (Udda postberättelser i skilda delar av Sverige, 176 sidor)		70
14. Tunalänspost (häftad, 40 sidor)	H	40
15. På post i Norra Småland (Norra och Södra Vedbo härad, bok 176 sidor)	F	70

På nästa sida börjar förteckningen över småskrifter (ca 20 - 50 sidor vardera), vilka började ges ut, sedan böckerna här ovan med få undantag visat sig vara svårsålda. Förlagorna till de följande skrifterna hålls tillgängliga för kopiering. Kopior görs efter hand som beställningar kommer.

Alla följande publikationsnummer avser småskrifter, i allmänhet 20 - 50 sidor

Publikationsnummer samt häftestitel	län	Pris kr
16. Filateli i Postens cirkulär under 150 år. I urval och med kommentarer		40
17. Postorters namn som fort försvann		40
18. Ortnamn i postadresser. Exempel på variationer vid namngivning		40
19. Ortnamnsrevisionen 1939		40
20. Något om posten vid järnvägen Stockholm-Uppsala	B C	20
21. Något om posten utmed Dala-Hälsinglands järnväg	W X	25
22. Något om posten utmed Gävle-Ockelbo järnväg	X	20
23. Något om posten utmed Dala-Ockelbo-Norrundets järnväg	W X	25
24. Något om posten utmed Gävle-Dala järnväg	W X	30
25. Något om posten utmed statsbanan Karlberg-Värtan	A	20
26. Något om posten vid Uppsala-Gävle järnväg	C X	25
27. Något om posten vid Norrländska tvärbanan Sundsvall-Storlien	Y Z	50
28. Något om posten vid Norra stambanan	C U W Y	50
29. Något om posten vid Byvalla-Långshyttans järnväg	W	30
30. Något om posten vid statsbanan Mellansel-Örnsköldsvik	Y	30
31. Posthistoria från Forsheda	F	20
32. Posthistoria från Kåkindes härad	R	25
33. Kortlivade postnamn i Örebro län	T	25
34. Posten vid Nora-Karlskoga och Vikern-Möckelns järnvägar	T	25
35. Posten vid järnvägarna Strömtorp-Otterbäcken och Gullspång-Torved	T R	20
36. Posten vid järnvägen Hässleholm-Kristianstad	L	20
37. Posten vid järnvägen Hässleholm-Veinge	L	25
38. Posten vid järnvägen Eslöv-Kristianstad	L M	25
39. Posten vid järnvägen Kristianstad-Brösarp	L	20
40. Posten vid järnvägen Lund-Harlösa	M	20
41. Posten vid järnvägen Ystad - Sankt Olof	L	25
42. Posten vid järnvägen Brösarp-Ystad	L	20
43. Litet om posten vid Inlandsbanan	6 län	40
44. Något om posten i Handbörds härad	H	20
45. Något om posten i Norra Möre	H	25
46. Posten vid järnvägen Norrköping-Arkösund	E	25
47. Glimtar från posten i Södra Möckleby (Degerhamn)	H	20
48. Posthistoria från Jula-trakten	R	20
49. Posthistoria från Vedens härad	P	20
50. Posten vid Krösnabanan	G K	25
51. Posthistoria från Ronneby	K	20
52. Om posten vid Blekinge kustbana	K	30
53. Posthistoria från Rognäs	BD	20
54. När posten kom till Arneborn	BD	20
55. Posthistoria från Vargbacken	BD	20
56. Posten vid järnvägen Dalby-Bjarsjölagård	M	20
58. Posthistoria från Kållands härad	R	20
59. Posthistoria från Karlsborgs kommun	R	20
60. Posthistoria från Kinne härad	R	20
61. Glimtar från posten i Väskinde	I	20
62. Posthistoria från Bame härad	R	20
63. Posthistoria från Åse härad	R	25
64. Posthistoria från Laske härad	R	25
65. Posthistoria från Frökinds härad	R	25
66. Posthistoria från Gudhems härad	R	40
67. Om post i Skövde kommuns landsbygd	R	20
68. Posthistoria från Töreboda kommun	R	30
69. Posthistoria från Gullspångs kommun	R	25
70. Posthistoria från en del av Mariestads kommuns landsbygd	R	20

Publikationsnummer samt häftestitel	län	Pris kr
71. Posthistoria från Ransbergs socken i Västergötland	R	20
72. Posthistoriska glimtar från Lunds kommun	M	40
73. Posthistoria från Tofteryds socken	F	20
74. Något om posten i Gårdslösa-trakten	H	20
75. Posthistoria från Valla socken på Tjörn i Bohuslän	O	20
76. Något om kortlivad post i Halland	N	40
77. Posthistoria från Asarums socken	K	25
78. Posthistoria från Sölvesborgs kommun	K	25
79. Posthistoria från Blekingekusten	K	25
80. Posthistoria från Fridlevstad, Hjortsberga, Ringamåla, Sillhövda & Öljehult	K	20
81. Kortlivade postnamn i Uppland	B C	40
82. Kortlivade postnamn i Västmanland	U	25
83. Några kortlivade postnamn i Östergötland	E	30
84. Poststationer vid Nordvästra Stambanan	T S	20
85. Kortlivad skånsk post, del 1, Malmöhus län	M	30
86. Kortlivad skånsk post, del 2, Kristianstads län	L	30
87. Posthistoria från Villands härad	L	30
88. Posthistoria från Möklinta socken och järnvägen Sala - Krylbo	U W	30
89. Kortlivade postnamn i Gävleborgs län	X W	30
90. Kortlivade postnamn i Kopparbergs län	W	20
91. Kortlivade postnamn i Jämtlands län	Z	25
92. Kortlivade postnamn i norra Sverige		25
93. Posthistoria från Inlands Nordre härad	O	25
94. Posthistoria från Inlands Södre härad	O	20
95. Posthistoria från Tunge härad	O	20
96. Posthistoria från Lane härad	O	20
97. Posthistoria från Tanums härad	O	20
98. Posthistoria från Bullarens och Sörbygdens härader	O	20
99. Posthistoria från Kville härad	O	25
100. Guide för post- och samhällshistoria från mer än 2000 orter. Se även nr 200	I	40
101. Något om posten vid järnvägen Tingsryd - Bredåkra	K	25
102. Något om posten i Råå	M	20
103. Posthistoria från Rydaholms socken	F	20
104. Anteckningar om posten i Tving	K	20
105. Om posten i trakten av Synnerby	R	20
106. Om posten i Sexdrega pastorat	P	25
107. Något om posten i Listerby socken	K	20
108. Om posten i södra Kind	P	25
109. Om posten i Madesjö	H	20
110. Om posten i Västra Eds pastorat	H	20
111. Om posten i Gärdserums pastorat	H	20
112. Om posten i Gamleby och Överums pastorat	H	25
113. Posten vid järnvägen Malmö - Genarp	M	20
114. Posten vid järnvägen Limmared - Holsljunga	P	25
115. Om posten i Svenljunga pastorat	P	25
116. Om posten i Kind vid gränsen till Småland	P	20
117. Om posten i Olofströms kommun	K	40
118. Om posten vid Västra Centralbanan	R P F	40
119. Posten i trakten av Kvänum	R	20
120. Om posten i Bjuvs kommun	M	20
121. Posten i tre västgötasocknar Varola Värsås Mofalla	R	20
122. Om posten i Fröjereds pastorat	R	20
123. Poststationer vid järnvägen Uddevalla - Herrljunga	O P R	20
124. I Sydost; posthistoria från Östra härad i Blekinge	K	40
125. Om posten i Hällaryds pastorat	K	20

Publikationsnummer och häftestitel	län	pris kr
126. Posten vid smalspåret (Växjö - Västervik)	H G	40
127. Posthistoria från Söderåkra	H	20
128. Posten i Arby pastorat	H	20
129. Posten i Vintrosa pastorat	T	20
130. Posten i Högsby pastorat	H	20
131. Posten i Höks härad	N	25
132. Landsbygdspost i Skara kommun	R	20
133. Posthistoria från Ore socken	W	20
134. Aspelandspost	H	30
135. Poststationer vid järnvägen Bränninge - Väderstad	E	20
136. Om post i Ovanåkers kommun	X	25
137. Om posten i Hästveda och Stoby pastorat	L	20
138. Posthistoria från Förslövs och Hjärmarps pastorat	L	20
139. Posten vid järnvägen Norrköping - Valdemarsvik	E	20
140. Posthistoria från Vilse härad	R	20
141. Om post vid järnvägen Jönköping - Gripenberg	F	20
142. Posthistoria från Alingsås kommun	P	30
143. Posthistoria från Bollebygds härad	P	20
144. Posthistoria från Vättle härad i Västergötland	P	30
145. Posthistoria från Kinnefjärdings härad	R	20
146. Landsbygdspost i Stranda härad	H	25
147. Posthistoria från Saleby pastorat och Jungs socken	R	20
148. Posthistoria från Vårgårda kommun	P	20
149. Posthistoria från Malma socken i Västergötland	R	20
150. Posthistoria från Viste härad	R	25
151. Posthistoria från Ale härad	P	30
152. Posthistoria från Skurups kommun	M	25
153. Posten vid järnvägen Malmö - Ystad	M	20
154. Posten vid järnvägen Börringe - Östratorp	M	20
155. Om post i Norra Härene socken	R	20
156. Posten vid järnvägen Borås-Ulricehamn	P	20
157. Posten vid järnvägen Malmö - Simrishamn	M L	30
158. Kortlivade poststationer i sydöstra Skåne	L	20
159. Posten vid järnvägen Kristianstad - Älmhult	L	25
160. Kortlivad post på Gotland	I	30
161. Några poststationer i Norra Tjust	H	20
162. Posthistoria från Klippans kommun	L	20
163. Posthistoria från Kårda	F	20
164. Landsbygdspost vid Mariestad - Kinnekulle järnväg	R	20
165. Posten vid järnvägen Hästveda - Karpalund	L	20
166. Landsbygdspost i Södra Tjust	H	40
167. Posthistoria från Habo och Mullsjö kommuner	R	20
168. Posthistoria från Tidaholms kommun	R	20
169. Posthistoria från södra Mark	P	20
170. Posthistoria från nordvästra Mark	P	20
171. Posthistoria från nordöstra Mark	P	20
172. Poststationer vid järnvägen Älmhult - Sölvesborg	G L K	30
173. Posthistoria från Amås' socken	Y	20
174. Landsbygdspost vid järnvägen Trollhättan - Nossebro	P R	20
175. Posthistoria från Valbo härad i Dalsland	P	30
176. Posthistoria från Tierps kommun	C	30
177. Posthistoria från Vette härad i Bohuslän	O	20
178. Posthistoria från Sevede härad i Kalmar län	H	30
179. Kortlivad sörmäländsk post	B D	30
180. Kortlivad sörmäländsk post, del 2	B D	20

Publikationsnummer och häftetitel	län	pris kr
181. Om posten vid järnvägen Kilafors - Söderhamn	X	20
182. Kortlivade småländska postnamn	FGH	40
183. Kortlivade postnamn i Värmland	S	20
184. Posthistoria från Harjagers härad	M	25
185. Kortlivade postnamn i Västergötland	PR	30
186. Om posten i Nordmarks socken i Färnebo härad	S	25
187. Om posten vid Norbergs Järnväg	U	25
188. Om posten vid järnvägen Eslöv-Ystad	M	25
189. Posthistoria från Torsås' pastorat i Kalmar län	H	25
190. Något om posten vid Nordmark-Klarälvens järnväg	S	25
191. Om posten vid Karlstad-Munkfors' järnväg	S	25
192. Posten vid Skåne-Smålands järnväg, södra delen	L	25
193. Posthistoria från Ljungby socken i Kalmar län	H	25
194. Om posten i Byarums, Åkers och Kävsjö socknar	F	20
195. Posthistoria från Fryele, Gällaryds och Hagshults socknar	F	20
196. Något om posten i Hånger, Tånö och Voxtorps socknar	F	20
197. Om posten vid järnvägen Örebro - Svartå	T	25
198. Posthistoria från Karlslunda pastorat	H	25
199. Posthistoria från tolv orter i Södra Möre härad	H	30
200. Guide för post- och samhällshistoria, 1998 års upplaga	-	30
201. Något om Posten i Robertsfors kommun	AC	20
202. Något om Posten på Västra Orust	O	30
203. Posthistoria från Sotenäs kommun	O	25
204. Posthistoria från Östra Orusts härad	O	30
205. Posthistoria från Flundre härad	P	20
206. Om posten vid Mellersta Östergötlands Järnväg	E	30
207. Posthistoria från Redvägs härad	P	30
208. Posthistoria från Ås härad	P	30
209. Posthistoria från Gärdslösa pastorat	H	30
210. Posthistoria från Glömminge och Torslunda pastorat	H	30
211. Posthistoria från Mörbylånga pastorat	H	40
212. Posthistoria från Södra Möckleby pastorat	H	30
213. Posthistoria från Köpings pastorat på Öland	H	30
214. Posthistoria från Högby pastorat	H	30
215. Postutställningsmansplatser		30
216. Om posten vid Gotlands järnvägar. 1878 års linjedel	I	25
217. Om posten vid Gotlands järnvägar. Fortsättningen av 1878 års linjedel	I	25
218. Något om posten i Nässjötrakten	F	25
219. Något om posten vid och omkring järnvägen Visby-Lärbro	I	25
220. Något om Postens historia på Tjörn	O	20
221. Något om Postens utveckling i Gäsene härad och angränsande socknar	P	25
222. Posthistoriska glimtar från Gällivare kommun	BD	30
223. Något om Posten vid järnvägen Frövi-Ludvika	TW	30
224. Något om Posten vid Malmö-Kontinentens järnväg	M	20
225. Något om Posten på Stångenäset	O	30
226. Något om Posten vid järnvägen Malmö-Vellinge-Trelleborg	M	40
227. Posthistoria från Öckerö kommun	O	20
228. Posthistoria från Bankekinds härad	E	30
229. Posthistoria från Inlands Fräkne och Inlands Torpe härader	O	20
230. Posthistoriska glimtar från Arjeplogs kommun	BD	30
231. Posthistoria från Säffle	S	30
232. Posthistoria från Norra Gotland	I	25
233. Något om posten vid järnvägarna Slite-Klinterhamn-Hablingbo	I	30
234. Gotländsk utpost i öster	I	20
235. Posthistoria från Östervåla pastorat	U	20

Publikationsnummer och häftetitel	län	pris kr
236. Något om posten vid järnvägen Göteborg - Borås	OP	30
237. Posthistoria från Laxå kommun	TR	25
238. Posthistoria från Hallsbergs kommun	T	30
239. Posthistoria från Fjäre härad	N	40
240. Posthistoria från Värmlandsnäs	S	40
241. Posthistoria från Visnums härad	S	20
242. Posthistoria från Silleruds socken	S	20
243. Posthistoria från Årstads härad	N	40
244. Posthistoria från Faurås härad	N	40
245. Posthistoria från Nordmarks härad	S	30
246. Posthistoriska glimtar från Resele socken	Y	20
247. Posthistoriska glimtar från Kils härad i Värmland	S	30
248. Posthistoriska glimtar från Jösse härad	S	30
249. Något om posten vid Östra Värmlands järnväg	S	40
250. Posthistoria från Färnebo härad	S	30
251. Posthistoria från Fryksdals härad, del 1 (postanstalter t o m år 1875)	S	40
252. Posthistoria från Fryksdals härad, del 2 (postanstalter efter år 1875)	S	30
253. Posthistoria från Älvdals härad	S	40
254. Om posten vid Lelängbanan	P	40
255. Posthistoria från Vedbo härad i Dalmland	P	40
256. Posthistoria från Tössbo härad i Dalmland	P	20
257. Posthistoria från Grums härad i Värmland	S	25
258. Posthistoria från Gillbergs härad	S	30
259. Posthistoria från Leksands kommun	W	40
260. Posthistoria från Nordals härad i Dalmland	P	20
261. Posthistoria från Nyeds, Väse och Ölme härader	S	20
262. Posthistoria från Sundals härad i Dalmland	P	20
263. Posthistoria från Sätters kommun i Dalarna	W	40
264. Posthistoria från Gagnefs kommun i Dalarna	W	40
265. Posthistoria från Forshälla och Resteröds socknar	O	20
266. Posthistoriska anteckningar från Östra och Västra Hisings härader	O	20
267. Posthistoria från Kinda härad	E	30
268. Posthistoria från Bråbo och Lösings härader	E	20
269. Posthistoria från Valkebo och Vifolka härader	E	40
270. Posthistoria från Dals och Lysings härader	E	30
271. Posthistoria från Göstrings härad	E	30
272. Posthistoria från Aska och Bobergs härader	E	30
273. Posthistoriska anteckningar från Gullbergs härad	E	30
274. Posthistoria från Memmings och Åkerbo härader	E	40
275. Posthistoria från Finspånge läns härad	E	40
276. Posthistoria från Hammarkinds härad	E	30
277. Posthistoria från Hanekinds härad	E	30
278. Posthistoria från Ydre härad	E	40
279. Posthistoria från Skärkinds härad	E	20
280. Något om posten vid järnvägen Hudiksvall-Bergsjö	X	20
281. Något om posten vid Vimmerby - Ydre järnväg	E	20
282. Något om posten vid järnvägen Örebro-Norrköping	T, E	40
283. Något om posten vid Östra stambanan	D, E, F	50
284. Något om posten vid järnvägen Järna - Åby	D, E	30
285. Något om posten vid järnvägen Krylbo - Mjölby	W, U, T, E	30
286. Något om posten vid Köping - Hults järnväg	U	30
287. Något om posten vid järnvägen Köping - Uttersberg - Riddarhyttan	U	20
288. Något om posten vid Östra Centralbanan (Linköping-Hultsfred)	E, H	30
289. Något om posten vid järnvägen Norsholm-Åtvidaberg-Västervik	E, H	30
290. Något om posten vid Sala-Gysinge-Gävle järnväg	X	30

Publikationsnummer och häftestitel	län	pris kr
291. Något om posten vid Falkenbergs järnväg	N	30
292. Något om posten utmed Varberg-Åtrans järnväg	N	30
293. Något om posten vid Kinnared-Fegens och Fegen-Åtrans järnvägar	N	30
294. Något om posten utmed Runhällen-Enköpings järnväg	C U	30
295. Något om posten utmed Hämösand-Sollefteå järnväg	Y	30
296. Något om posten utmed Rimbo-Sunds järnväg	B	20
297. Något om posten utmed Upsala-Lenna Jernväg	C B	20
298. Något om posten utmed järnvägarna Stockholm-Rimbo och Södra Roslags kustbana	B	30
299. Något om posten utmed järnvägarna Dannemora-Harg och Faringe-Gimo	C B	30
300. Post-i-butik med guide för post- och samhällshistoria		40
301. Något om posten vid jvg:na Limesforsen-Brintbodarne och Vansbro-Malung	W	30
302. Något om posten vid järnvägen Säma-Limesforsen	W	30
303. Något om posten vid Norra Södermanlands järnväg	D	30
304. Något om posten vid Mellersta Södermanlands järnväg	D	30
305. Något om posten vid Stockholm-Nynäs järnväg	B	40
306. Något om posten vid järnvägen Helsingborg-Ängelholm	L M	30
307. Något om posten vid järnvägen Åstorp-Mölle och dess närhet	L M	40
308. Något om posten vid järnvägen Flen-Oxelösund och dess närhet	D	30
309. Något om posten vid järnvägarna Kolbäck-Flen och Rekarne-Valskog	D U	30
310. Något om posten vid Västra stambanan Del 1	A B D	40
311. Något om posten vid Västra stambanan Del 2	T R P O	50
312. Något om posten vid järnvägen Billeholm-Landskrona	M	20
313. Något om posten vid järnvägen Eslöv-Klippan	M	20
314. Något om posten vid järnvägen Eslöv-Helsingborg	M	25
315. Något om posten vid järnvägen Helsingborg-Hässleholm	L M	30
316. Något om posten vid järnvägen Ängelholm-Landskrona	L M	20
317. Något om posten vid Västkustbanan, delen Malmö-Åstorp	M	50
318. Något om posten vid Västkustbanan, delen Ängelholm-Halmstad	L N	40
319. Något om posten vid Västkustbanan, delen Halmstad-Varberg	N	40
320. Något om posten vid Västkustbanan, delen Varberg-Göteborg	N O	30
321. Något om posten vid Stockholm-Västerås-Bergslagen järnvägar del 1	U W	30
322. Något om posten vid Stockholm-Västerås-Bergslagen järnvägar del 2	B C U	40
323. Något om posten vid Stockholm-Västerås-Bergslagen järnvägar del 3	U	20
324. Något om posten vid Mora-Ålvdalens järnväg	W	20
325. Något om posten vid Falun-Rättvik-Mora järnväg	W	40
326. Något om posten vid Falun-Västerdalens järnväg	W	20
327. Något om posten vid stambanan genom övre Norrland: Bräcke-Långsele	Z	30
328. Något om posten vid stambanan genom övre Norrland: Långsele-Anundsjö	Y	30
329. Något om posten vid stambanan genom övre Norrland: Anundsjö-Vännäs	Y, AC	30
330. Något om posten vid stambanan genom övre Norrland: Vännäs-Jörn	AC	20
331. Något om posten vid stambanan genom övre Norrland: Jörn-Boden	AC, BD	30
332. Något om posten vid järnvägen Hoting-Långsele	Z Y	20
333. Något om posten vid järnvägen Storuman-Hällnäs	AC	25
334. Något om posten vid järnvägen Nässjö-Oskarshamn	F, H	40
335. Något om posten vid Stockholm-Saltsjöns järnväg	B	20
336. Något om posten närmast Helsingborg-Råå-Ramlösa järnväg	M	20
337. Något om posten i Ströms socken i Jämtland	Z	30
338. Något om posten vid järnvägen Växjö-Tingsryd-Blekingegränsen	G	30
339. Något om posten vid Bohuslänska längdbanan	O	30
340. Något om posten vid Bergslagens järnvägar	W, S, P, O	40
341. Om postens historia i Enköpings kommun	C	40
342. Posthistoria kring järnvägen Halmstad-Värnamo	N, F	40
343. Något om posten vid järnvägen Kävlinge-Sjöbo	M	30
344. Posten vid järnvägen Halmstad-Bolmen	N, G	20
345. Om posten i Viske härad	N	20
346. Om posten i Himle härad	N	50
347. Om posten i Kvibille, Skavböke, Slättåkra, Steninge och Tylösand	N	20
348. Postfolkets vedermödor på 1800-talet	F, G, H	40
349. Posten vid järnvägen Hörö-Hörby och dess närhet	M	40

Publikationsnummer och häftestitel	län	pris kr
350. Posten vid järnvägen Lund-Trelleborg	M	40
351. Posten vid södra stambanan, delsträckan Malmö-Hässleholm	M L	40
352. Posten vid södra stambanan, delsträckan Hässleholm-Nässjö	L, G, F	40
353. Posten vid södra stambanan, delsträckan Nässjö-Falköping	F R	40
354. Posten vid Skåne-Smålands järnväg, norra delen	G F	30
355. Posten vid järnvägen Borås-Alvesta	P, F, G	40
356. Posten vid järnvägen Vislanda-Bolmen	G	30
357. Posten vid järnvägen Vislanda-Karlshamn	G, K	30
358. Några kuriösa brev		40
359. Posten vid järnvägen Rydsgård-Trelleborg	M	30
360. Posten vid järnvägen Ängelholm-Klippan	L	30
361. Posten vid järnvägen Alvesta-Karlskrona	G, K	40
362. Posten vid järnvägen Kalmar-Karlskrona	H, K	30
363. Posten vid järnvägen Berga-Kalmar	H	30
364. Posten vid järnvägen Ystad-Skivarp	M	20
365. Posten vid järnvägen Värnamo-Nässjö	N, F	30
366. Posten vid järnvägen Nässjö-Kalmar	F, H	30
367. Posten vid järnvägen Hudiksvall-Ljusdal	X	30
368. Posten vid järnvägen Landskrona-Kävlinge-Lund	M	20
369. Om posten vid järnvägen Mönsterås-Fagerhult	F, H	30
370. Om posten vid järnvägen Emmaboda-Kalmar	H	30
371. Om posten vid järnvägen Oskarshamn-Älgshultsby	H, G	30
372. Om posten vid Östra Värends järnväg	G	20
373. Om posten vid järnvägen Sävsjö-Mållilla station	F	30
374. Om posten vid järnvägen Jönköping-Vaggeryd	F	20
375. Om posten vid järnvägen Sölvesborg-Hörviken	K	30
376. Om posten vid järnvägen Torsås-Gullaboby	H	30
377. Om posten vid järnvägen Uppsala - Enköping	C	20
378. Om posten vid Ostkustbanans södra del (Söderhamn-Gävle)	X	20
379. Om posten vid järnvägen Bastuträsk - Skelleftehamn	AC	30
380. Om posten vid järnvägen Lysekil - Munkedal	O	40
381. Om posten vid järnvägen Luleå-Riksgränsen (södra delen)	BD	40
382. Om posten vid järnvägen Luleå-Riksgränsen (norra delen)	BD	40
383. Om posten vid järnvägen Skara-Timmersdala	R	30
384. Något om posten vid Säfsnäs Jernväg	U	20
385. Postmästaröden i anslutning till Södra Stambanans tillkomst	R G	50
386. Om och kring några postorter i Färs härad i Skåne	M	30
387. Posthistoria från Viste härad	F	30
388. Posthistoria från Tvetta härad	F	30
389. Något om Posten i Gärd's härad	L	30
390. Något om Posten på Skånsk landsbygd, del 1 (Kristianstads län)	L	30
391. Posthistoria från några skånska lantpoststationer (Malmöhus län)	M	30
392. Posthistoria från några lantpostkontor i Dalarna	W	30
393. Om posten i Muonioniska och dess omgivning	BD	20
394. Postforskarhjälp. 1) Arkivnummer perioden 1860-1880		30
395. Något om tidig lantbrevbäring i Stockholms län	B	20
396. Något om posten i Grödinge och Turinge	B	30
397. Posthistoriska glimtar från Råtan i Bergs kommun	Z	20
398. Posthistoriska glimtar från Stuguns socken	Z	20
399. Kronobrevbäringspoststationer i Jämtland	Z	30

Porto tillkommer vid beställning under 100 kr. Skrifter tillverkas av förlagan inom en vecka efter beställning.
Erik Lindgren, Blåbärvägen 4, 352 45 VÄXJÖ. Tel 0470-19354

Ett register över samtliga 4400 redovisade postortsnamn kan rekvideras mot dubbelt porto.
Det ger hänvisning till nummer på den skrift, i vilken den sökta orten finns omskriven.